

B I B L I O G R A F I A

BOLESŁAW GAWIN

BIBLIOGRAFIA ETNOGRAFII POLSKIEJ za 1955 r.

I CZĘŚĆ OGÓLNA

A. Bibliografie i indeksy

1. BITTNER Halina: Materiały do bibliografii etnografii polskiej (1945—1955) Wrocław 1955 s. 62. Arch. etnogr. nr 11.
2. EYSZCZ Anna: Wykaz książek nabytych przez PTL (1951—1955) Wrocław 1955 s. 28. Arch. Etnogr. nr 11.
3. MATUSZEWSKA Beata: Indeks zawartości kwartalnika „Materiały do studiów i dyskusji z zakresu teorii i historii sztuki, krytyki artystycznej oraz badań nad sztuką” za lata 1950—1954. *Mat. Studiów Szt.* 1955 nr 1/2 dod. s. 1—20. (x)
4. OCHOŃSKA Maria, SAWICKA Franciszka: Bibliografia Śląska za okres dziesięciolecia 1945—1955 (Druki zwarte z zakresu historii i sztuki). *Kwart. opol.* 1955 nr 2 s. 226—234. (x)
5. SPIS treści Katolickiego Tygodnika Społecznego „Dziś i Jutro” za rok 1954. *Dziś i Jutro*, 1955 nr 11 dod. s. nrb. 1—4.
6. STASZCZAK Zofia: Wykaz zawartości archiwum naukowego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (1945—1955) Wrocław 1955 s. 26. Arch. Etnogr. nr 11.

B. Wydawnictwa ciągłe i czasopisma zawierające materiały etnograficzne

7. **ATLAS Polskich Strojów Ludowych.** DOBROWOLSKA A.: Strój pyrzycki (zob. poz. 97); KOTULA F.: Strój łańcucki (zob. poz. 99).
8. **ARCHIWUM Etnograficzne.** Wyd. PTL nr 8. ITMAN L.: Przyczynek do znajomości rzemiosła bednarskiego w Polsce. Wrocław 1955 PTL s. 25, tabl. 9 (powiel).

9. **ARCHIWUM Etnograficzne**, Nr 11: BITTNER Halina: Materiały do bibliografii polskiej (1945—1955) s. 61; ŁYSZCZ Anna: Wykaz książek nabytych przez Polskie Towarzystwo Ludoznawcze (1951—1955). Wrocław 1955 s. 52; STASZCZAK Zofia: Wykaz zawartości archiwum naukowego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (1949—1955), Wrocław 1955 PTL s. 23.
10. **KWARTALNIK Historii Kultury Materialnej**. Wyd. Instytutu Historii Kultury Materialnej, Polska Akademia Nauk. Warszawa.
11. **LUD**. Organ PTL.
Rec.: Kowalska-Lewicka Anna: Lud T. 41 za rok 1954, *Wierchy* T. 24: 1955.
12. **POLSKA Sztuka Ludowa**. Wyd. Państwowy Instytut Sztuki. Dwumiesięcznik. Warszawa.
13. **PRACE i Materiały Etnograficzne**. Wyd. PTL. T. 10, 1952/1953.
Rec.: Kowalska-Lewicka Anna, *Wierchy* T. 24: 1955 (zob. poz. 2421).
14. **PRACE i Materiały Etnograficzne** T. 11, SZULC Marian: Fotografia na usługach etnografii. Materiały do bibliografii fotografii polskiej. Wrocław 1955 Oss. s. 268 tabl. 35 PTL (zob. poz. 25).
15. **PRACE Etnologiczne** T. 4. KARWOT E.: Katalog magii Rudolfa (zob. poz. 138).
16. **PRZEGLĄD Zachodni**. Wyd. Instytut Zachodni. Miesięcznik. Poznań.
17. **WARMIA I Mazury**. R. 1955 nr 1—3.
Rec.: Perkowicz Andrzej, Dziewanowski Kazimierz: Niewykorzystana okazja. *Nowa Kult.* 1955 nr 51/52 s. 4; Strzelecki B.: *Świat i My* 1955 nr 157 s. 3, nr 166 s. 1.

II. METODOLOGIA, METODYKA

B. Metodyka badań terenowych

18. KULCZYCKI Jerzy: Metoda badania analogii archeologicznych, historycznych i etnograficznych w studiach nad dziejami kultury materialnej. *Światowit* T. 21: 1955 s. 7—40, Reś., Rez.
19. **POLSKI Atlas Etnograficzny**. Kwestionariusz Nr 3, Zakład Etnografii IHKM—PAN. Wrocław 1955 (wyd. powiel.)s. 48.
20. **PROTOKÓŁ** z konferencji Polskiego Atlasu Etnograficznego, zorganizowanej w Zakładzie Etnografii IHKM—PAN we Wrocławiu, poświęconej zagadnieniom narzędzi rolniczych w polskiej kulturze ludowej, w dniach 6—8 czerwca 1955 r. (powielono) maszynopisu ss. 213, egzemplarzy 25.
21. RAJEWSKI Zdzisław: O metodzie terenowych badań wczesnośredniowiecznych, wiejskich zespołów osadniczych. *Wiad. archeol.* T. 22: 1955 z. 2 s. 117—145, ilustr., mapy, Krat. sod., Sum.

B. Varia metodyczne

22. **POLSKIE Towarzystwo Ludoznawcze** (1945—1955) Wrocław 1955, s. 24.
23. **PROSPEKT Atlasu Polskich Strojów Ludowych**. Glapa A. Wrocław 1955 PTL s. 4.
24. **PROSPEKT** wydawnictw Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego Glapa A. Wrocław PTL 1955 s. 20.
25. SZULC Marian: Fotografia na usługach etnografii. Materiały do bibliografii fotografii polskiej pod red. i ze słowem wstępnym J. Gajka. Wrocław 1955 Oss. s. 2686, tabl. 32. PTL. *Prace i materiały etnograficzne*. T. 11.

III. MUZEA I MUZEOZNAWSTWO ETNOGRAFICZNE

26. S. S.: Ubiory mieszczan w XVII wieku. Wędrowki po Muzeum Historycznym, *Stolica* 1955 nr 26 s. 12, ilustr.
27. COFTA Eugeniusz: W poznańskim muzeum instrumentów muzycznych, *Tyg. demokr.*, 1955 nr 15 s. 8, ilustr.
28. DOBROWOLSKA Aleksandra: O miejsce dla dokumentów ludowej kultury (Muzeum Świętokrzyskie w Kielcach). *St. Tyg.* nr 20 s. 1, 4, ilustr.
29. HANULANKA Danuta: Muzea na Śląsku wobec nowych zadań. *Śląsk. liter.* 1954 nr 12 s. 127—136, ilustr.
30. HORDYŃSKI Jerzy: Z Łańcuta (Muzeum w Łańcutie). *Życie liter.* 1955 nr 46 s. 10, ilustr.
31. J. H., Zbiory etnograficzne opolskiego muzeum. *Głosy znad Odry* 1955 nr 37 s. 2, ilustr.
32. J. S.: Trzeba umieć patrzeć. W koszalińskim muzeum. *Głos Tyg.* 1955 nr 46 s. 3, ilustr.
33. KONDRATIUK Krystyna: Dział Tkactwa w łódzkim Muzeum Sztuki. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1, s. 236—239, ilustr.
34. KOROLKIEWICZ Maria: Interesująca wystawa w Muzeum Mazurskim. (Wystawa historii Warmii i Mazur w XI—XII w.) *Świat i My*, 1955 nr 162, s. 2.
35. LESZCZYŃSKI Józef, RABA Julian. Dziesięć wieków Śląska. Wystawa w Muzeum Śląskim we Wrocławiu. *Sobótka* R. 10: 1955 nr 1/2 s. 272—277.
36. MARTUSZEWSKI Edward: Wielkie sprawy, małego muzeum. (Muzeum Kurpiowskie w Łomży). *Świat i Ludzie* 1955 nr 35 s. 3.
37. NIETYKSZA Zbigniew: Przywracamy zabytkom ich dawne piękno. (Wojewódzka wystawa ochrony i konserwacji zabytków w Muzeum Śląska Opolskiego). *Głosy znad Odry* 1955 nr 20 s. 2, ilustr.

38. OLSZEWSKA Janina: Z życia muzeum jarosławskiego. *Now. Tyg.* 1955 nr 33 s. 4.
39. OPOTOŁOWICZ Janusz: Muzea Lubelszczyzny. *Sztandar Ludu* 1955 nr 133.
40. PETERS Stanisław: „O zacna soli...” (Muzem żup solnych). *Echo Tyg.* 1955 nr 3 s. 2, ilustr.
41. PETERS Stanisław: W podziemnym muzeum soli (w Wieliczce). *Now. Tyg.* 1955 nr 37 s. 3, ilustr.
42. STACHOWIAK Maria: Dwór Moniaków w Zubrzycy Górnej. (Muzeum Etnograficzne Ziemi Orawskiej). *Turysta* 1955 nr 6 s. 15.
43. UHLÍŘOVA Slava: Słowackie stroje ludowe w Muzeum Narodowym w Marcinie. *Tł. z czes. Nowa Czechosłowacja* 1955 nr 9 s. 14—15, ilustr.

IV. OPRACOWANIA I MATERIAŁY TERYTORIALNE

grupy etniczne, regiony, powiaty, województwa, wsi, krainy

44. BAZIELICHÓWNA Barbara: Badania nad ludową kulturą Śląska. *Świat i Życie* 1955 nr 3 s. 1—2, ilustr.
45. BOROWIK Andrzej: Sprawy Warmii i Mazur. (Dorobek 10-lecia). *Tyg. powsz.* 1955 nr 31 s. 6—7, ilustr.
46. CHOJNACKI Władysław: Niemieckie i polskie bibliografie b. Prus Wschodnich i Pomorza Gdańskiego. *Prz. zach.* 1955 nr 3/4 s. 744—750.
47. DEKOWSKI Jan: Sztuka ludowa regionu rawskiego i piotrkowskiego. [W:] Katalog Wystawy Sztuki i Rękodzieła Ludowego. Łódź 1955 s. 28—36.
48. DUBIEL Ludwik: Badania naukowe nad kulturą ludową na Opolszczyźnie (wnętrza domów) *Świat i Życie* 1955 nr 34.
49. DUBIEL Ludwik: Historia jednej wsi (grupy zawodowe w Siolkowicach Starych pow. Opole). *Trybuna Robotnicza* 1955 nr 222.
50. DUBOWSKI Adam: Ziemia Lubuska. Warszawa 1955 Sp.iT. s. 72, ilustr.
51. DZIEJE Śląska. Red. E. Małczyńska i K. Małczyński. Wyd. 1. Warszawa 1955 Wiedza Powszechna s. 367, map. 4, ilustr.
52. GRAB Władysław: Kilka słów o regionie Krośnieńskim. *Światl.* 1955 nr 5 s. 38, ilustr.
53. GRABIAŃSKA Marta: Wśród zabytków Warmii i Mazur. *Poznań Świat* 1955 nr 8 s. 6, ilustr.
54. IWASZKIEWICZ Stefan: Śląsk w powieściach Kraszewskiego. *Świat i Życie* 1955 nr 1 s. 1.
55. KACZMARCZYK ZDZISŁAW: „Ziemie Staropolskie” (Cykl wydawniczy Instytutu Zachodniego). *Prz. zach.* 1955 nr 3/4 s. 496—505.

56. KAMIŃSKI Aleksander: Jaćwież. Terytorium, ludność, stosunki gospodarcze i społeczne. Łódź 1953.
Rec.: Łowmiański Henryk. *Kwart. Hist. Kult. mater.* 1954 nr 4 s. 716—721. (z)
57. KOWALSKA-LEWICKA Anna: Podhale w tekach Oskara Kolberga. *Wierchy*. T. 24: 1955.
58. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Nowe czasy na Łużycach. *Tyg. powsz.* 1955 nr 4 s. 3, ilustr.
59. MAJCHRZAK Józef: Z wędrówek po Dolnym Śląsku. (Zbieranie pieśni ludowych). *Kłosy* 1955 nr 12 s. 1, ilustr.
60. NA ŚLĄSKU. (Folklor śląski). *Drużyna* 1955 nr 11 s. 14—15.
61. NATANSON Wojciech: Temat krakowsko-śląski. (Kulturalne oddziaływanie dwu regionów w ujęciu historycznym). *Na Niedzielę* 1955 nr 51 s. 1.
62. ORZECZOWSKI Kazimierz: Rozdrabnianie gruntów chłopskich w XIX wieku w dwu wsiach górno-śląskich. (Wycinek badań). *Sobótka* R. 9: 1954 nr 2 s. 450—504, tab.; R. 10: 1955 nr 1/2 s. 129—182, tab.
63. PAWLATA Stefan: Stare i nowe dzieje Białostocczyzny. *Wojsko lud.* 1955 nr 7 s. 56—74, ilustr. mapy.
64. PETERS Stanisław: Śląsk praojczyzna Słowian. *Świat i Życie* 1955 nr 46 s. 3, ilustr.
65. PETERS Stanisław: U źródeł polskości Śląska. *Świat i Życie* 1955 nr 25 s. 1, ilustr.
66. PETERS Stanisław: „Wały śląskie” — linia obrony Słowiańszczyzny. *Świat i Życie* 1955 nr 39 s. 1—2, mapa.
67. PETERS Stanisław: Wczesnośredniowieczne świadectwa polskości Śląska. *Świat i Życie* 1955 nr 20 s. 2, ilustr.
68. POPIOŁEK Franciszek: Szkice z dziejów chłopów w Beskidzie Śląskim. *Sobótka* R. 9: 1954 nr 2 s. 591—601.
69. PROBLEMATYKA związana z dziejami Śląska w czasopiśmie (polskich i obcych). *Sobótka* R. 9: 1954 nr 2 s. 625—633, R. 10, 1955 nr 1/2 s. 297—314.
70. RUBINSZTEJN Jelena: Polityka imperializmu niemieckiego na polskich ziemiach zachodnich na przełomie XIX i XX wieku. Warsz. 1955.
Rec.: Oracki Tadeusz: Historyk radziecki o Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1955 nr 176 s. 2.
71. RUCZYŃSKI T.: Wojenną pożogą gorzała ta ziemia... (Historia Warmii i Mazur). *Świat i My* 1955 nr 159 s. 3.
72. SKOWROŃSKA Anna: Z szesnastowiecznych polemik o polskość Śląska. *Sobótka* R. 10: 1955 nr 3 s. 433—445.
73. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Wspomnienia z Działdowa. *Słowo na Warmii i Mazurach* 1955 nr 8.
74. SYSKA Henryk: Na ziemi Kurpiów. Warsz. 1954.
Rec.: J. S. *Praca światl.* 1955 nr 1/2 s. 103—104.

75. WEDZKI Andrzej: Problematyka pomorska w pracach Instytutu Zachodniego. *Prz. zach.* 1955 nr 3/4 s. 518—530.
76. W. K.: O narodzie, który nie zginął. (Huculszczyzna). *Przyjaźń* 1955 nr 25 s. 12.

OPRACOWANIA I MATERIAŁY TEMATYCZNE Z ZAKRESU ETNOGRAFII POLSKI

A. Kultura materialna

1. Prace ogólne z zakresu kultury materialnej i zagadnień o strukturze gospodarczej wsi
 77. DEDERKO B.: Produkcja cukru w starożytności i w krajach pierwotnych. *Gaz. cukr.* 1955 nr 12 s. 245—246. (x)
 78. DUBIEL Ludwik: Pomoc sąsiedzka w kulturze ludowej Śląska. *Świat i Życie*. Stalinogród (Katowice) 1955 nr 33.
 79. WIELOWIEJSKI Jerzy: Zagadnienie przełomu w technice uprawy roli w pierwszym tysiącleciu n.e. na ziemiach polskich. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 153—165, rys. tab., *Krat. sod.* s. 268., *Sum.* s. 281—282. x
 80. ZAWADZKI Tadeusz: Pług kołesny w rolnictwie antycznym. *Polem.*: Gąsiorowski Stanisław Jan: Uwagi w kwestii pługa w rolnictwie późnostarozym i średniowiecznym. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 4 s. 619—636, ilustr. rys. *Krat. sod.* s. 824—827. *Sum.* s. 833—836. (x)
2. Zdobywanie pożywienia: rolnictwo, hodowla zwierząt, zbieractwo, łowiectwo, rybołówstwo, bartnictwo
 81. DEMBIŃSKA Maria: W sprawie badań nad gospodarką hodowlaną w Polsce w XIII i XIV w. *Prz. zach.* 1955 nr 7/8 s. 622—626.
 82. JASTRZĘBSKI Józef: Siew dawniej i dziś. *Życie Lubelskie* 1955 nr 83.
 83. MOWSZOWICZ Jakub: Krajowe chwasty polne i ogrodowe. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWRiL ilustr. s. 548.
 84. REMBOWSKI Maciej: Starodawna roślina znów wraca do godności. (Len). *Nowy Świat* 1955 nr 23 s. 3.
 85. ROPELEWSKI Andrzej: Z przeszłości rybołówstwa na Bałtyku Południowym. *Gosp. rybn.* 1955 nr 4 s. 24—26, nr 5 s. 26—27, nr 6 s. 26—27, nr 7 s. 26—27, nr 9 s. 24—26, nr 11 s. 26—27.
 86. ŻABKO-POTOPOWICZ Antoni: Dzieje bartnictwa w Polsce w świetle dotychczasowych badań. *Rocz. Dziejów społ. i gosp.* T. 15: 1953 s. 7—57.

3. Pożywienie

87. es-pe (Jostowa Wanda). Jak żywiono się dawniej na Podhalu. *Gazeta Krakowska*. R. 7: 1955 nr 197.

4. Przemysł ludowy, rzemiosło wiejskie i małomiasteczkowe (obrobka surowców)

88. ALEKSIEWICZ Marian: Prastare ośrodki produkcji rzemieślniczej. *Now. Tyg.* 1955 nr 23 s. 3, ilustr. rys.
89. DUBIEL Ludwik: „Kowolu, kowolu ukujże mi zomeczek...” Kartka z dziejów rzemiosła ludowego na Śląsku. *Świat i Życie* 1955 nr 46 s. 2, ilustr.
90. FRISTER Roman: Toruńskie pierniki. (Historia rzemiosła piernikarskiego). *Tyg. demokr.* 1955 nr 14 s. 8, ilustr.
91. MACZAK Antoni: Sukiennictwo wielkopolskie. XIV—XVII wiek. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN s. 324, ilustr.
Towarzystwo Miłośników Historii. Prace Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Badania z Dziejów Rzemiosła i Handlu w Epoce Feudalizmu. Red. Marian Małowist. 3.
92. PETERS Stanisław: O sztuce dęcia i kowania szlachetnego dzieła żelaznego. (Z historii polskiego kuźnictwa). *Wiedza i Życie* 1955 nr 2 s. 128—131, ilustr.
93. R. Rss. (R. Reinfuss): Przyczynki do badań nad ludowym farbiarstwem i drukarstwem tkanin w woj. białostockim. *Pol. Szt. Lud.* 1954 nr 5 s. 315—317, ilustr.
94. SARAPATA Adam: Przyczynek do dziejów rzemiosła w Polsce. Rozwój szewstwa we wsi Zebrzydowice koło Krakowa w pierwszej połowie XX wieku. *Prz. hist.* T. 46: 1955 z. 3 s. 453—482, tab.
95. SULEWSKI Wojciech: O rzemiosło za Sasów. *Tyg. demokr.* 1955 nr 48 s. 5.

5. Odzież

96. BRONICZ Stanisław: Strój pszczyński pod red. R. Reinfussa. Wrocław 1955 PTL s. 80, tabl. 2, ilustr. Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 3. Śląsk. Z. 2.
97. DOBROWOLSKA Agnieszka: Strój pyrzycki pod red. i słowo wstępne J. Gajka. Wrocław 1955 PTL tabl. 3, s. 39, Atlas Polskich Strojów Ludowych. Cz. 1. Pomorze. Z. 1.
Rec.: Woźniak Maria: Strój pyrzycki w atlasie strojów ludowych. *Życie i Kult.* 1955 nr 32 s. 3, ilustr., Bartnicki Stanisław: Stroje pyrzyckie zostały opracowane. *Życie kult. Wsi* 1955 nr 1 s. (5), ilustr.
98. DOBROWOLSKA Agnieszka: Strój z Jamna pod Koszalinem. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 1 s. 52—59, ilustr.

99. KOTULA Franciszek: Łańcucki ośrodek tkacki w XVII i XVIII wieku. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 4 s. 664—675, ilustr. rys., Krat. sod. s. 828—830. Sum. s. 837—839. x
100. KOTULA Franciszek: Poszukiwania metryki dla stroju ludowego. Rzeszów 1954.
Rec.: Rss. (R. Reinfuss). *Pol. Szt. Lud.* 1955 nr 2 s. 125.
101. KOTULA Franciszek: Strój łańcucki pod red. J. Gajka. Wrocław 1955. PTL s. 65 tabl. 2. Atlas Polskich Strojów Ludowych cz. 5 Małopolska z. 5.
102. POROSZEWSKA Irena: O problemach mieszkaniowych przed laty 100 i więcej. (Wystawa strojów i wnętrz mieszkalnych w Muzeum Świętokrzyskim). *St. Tyg.* 1955 nr 37 (47) s. 2, ilustr.
103. SZEWCZYK Zdzisław: Materiały do stroju męskiego górali ochotniczych. *Pr. Mat. etnogr.* T. 10: 1952/1953 z. 1, s. 38—77, rys.
104. TURNAU Irena i KOTULA Franciszek: Poszukiwanie metryk dla stroju ludowego. Rzeszów 1954.
Rec.: Kwartalnik Historii Kultury Materialnej 1955 nr 4.
105. ZAK Jan: O genezie uprzęży końskiej na ziemiach polskich. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 3, s. 625—635, ilustr. Krat. sod. s. 660, Sum. s. 667—668.
106. ŻYCKI Leonard: Włókno, nić, tkanina. Warszawa 1954.
Rec.: Mączak Antoni. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 4 s. 767—769.

6. Budownictwo, sprzęty

107. DUBIEL Ludwik: Wpływ stosunków społeczno-gospodarczych na bud. (Katowice) 1955 nr 30.
108. DZIEKOŃSKI Tadeusz: O częściach pracujących pługów i soch na ziemiach polskich w XIX w. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 3.
Rec. Wojno K. *Postępy Nauk roln.* 1955 nr 1 s. 146—147.
109. GLAPA Adam: Naparstek. Postęp krawiecki. Poznań 1955 nr 7.
110. GLAPA Adam: Od celytych nożyc do tarczowego noża. *Postęp krawiecki* Poznań 1955 nr 1.
111. JAMKA Rudolf: Przeszłość noża. *Wiedza i Życie* 1955 nr 4 s. 273—275, ilustr.
112. KIERSNOWSKI Ryszard: Budownictwo zachodniopomorskie wieku XII w świetle źródeł. *Wiad. archeol.* T. 19: 1953 z. 2—4 s. 105—135.
Rec.: Kowalenko Władysław. *Roczniki Nauk Społecznych i Gospodarczych.* T. 16: 1954 s. 498—501
113. MALINOWSKI Tadeusz: Wczesnośredniowieczne naczynia słowiańskie do prażenia zboża. *Dawna Kult.* 1955 nr 1 s. 30—32, ilustr. rys.
114. PODWIŃSKA Zofia: Narzędzia uprawy roli w Polsce w okresie wczesnośredniowiecznym. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 3.
Rec.: WOJNO K. *Postępy Nauk roln.* 1955 nr 1 s. 143—146.
budownictwo ludowe w Beskidzie Śląskim. *Świat i Życie* Stalinogród

7. Inne potrzeby bytowe wsi

115. BASZYŃSKI Stefan: Z zagadnień studzien. w osiedlach wiejskich. *Gosp. wodna* 1955 nr 1 s. 6—7.
116. KIELANOWSKI Tadeusz: Medycyna a znachorstwo. (Sprawa oświaty sanitarnej). *Świat i Ludzie.* 1955 nr 1 s. 2.

8. Transport i komunikacja

117. DŁUGOSZ Alfons: Zabytki dawnych urządzeń transportowych w Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 36—52, ilustr. rys., Krat. sod. s. 257—258., Sum. s. 271—272.
118. MADEYSKI Marian: Badania nad historią transportu drogowego. *Transp.* 1955 nr 8 s. 235—237.
119. WĄDOŁOWSKI Klemens: Z historii komunikacji (w XIX w.). *Prz. kolej.* 1955 nr 4 s. 3—4 okł., ilustr.

B. Kultura społeczna

1. Prace ogólne z zakresu kultury społecznej

120. KULCZYCKI J.: Teoria matriarchatu w świetle prac radzieckich. Wrocław 1955, Oss. s. 70. PTL. Odb.: „Lud”. T. 4.

2. Grupy społeczne zawodowe, religijne, polityczne i klasowe

121. MULARCZYK Andrzej: Martwe Morze. Reportaż ze swojskiej Jerozolimy. (Kalwaria Zebrzydowska). *Świat* 1955 nr 43 s. 6—7, nr 44 s. 8—9, ilustr.
122. MULARCZYK Andrzej: Z biegiem Dunajca. (Historia flisaków). *Tyg. demokr.* 1955 nr 26 s. 7, ilustr.

3. Struktura rodziny

123. WARTOŁOWSKA Zofia: Rola kobiety w społeczeństwie pierwotnym. *Dawna Kult.* 1955 nr 3 s. 104—109, ilustr. (x)

4. Zwyczaje, obrzędy doroczne, rodzinne i inne

124. CHESTERTON Gilbert Keith: O tradycjach związanych z Bożym Narodzeniem. *Tyg. powsz.* 1955 nr 1 s. 7.
125. DĄBROWSKA Maria: Na wsi wesele. *Twórcz.* 1955 z. 2 s. 13—67.

126. DRZAZGOWSKI K.: Historia dożynkowego wieńca. *Sł. Tyg.* 1955 nr 36 s. 1.
127. HAINCHELIN Charles: Pochodzenie religii. Warszawa. 1954.
Legowicz Jan: O pochodzeniu i rozwoju religii. *Tryb. Ludu* 1955 27 s. 4.
128. JAWCZAK Włodzimierz: Sanockie wesele. *Now. Tyg.* 1955 nr 15 s. 2—3.
129. PIEPRZYK Józef: Pamiątki po wiosennym święcie zmarłych i inne zwyczaje ludowe. *Nowy Świat* 1955 nr 15 s. 1, ilustr.
130. RABSKA Zuzanna: Życie umarłych. (Zaduszki). *Tyg. powsz.* 1955 nr 44, s. 3, ilustr.
Polem.: Kłosak Kazimierz: W sprawie artykułu...: Rabska Zuzanna. Tamże nr 46 s. 11.
131. WOŹNIAK Maria: Jamneński obyczaj weselny. Z dziejów Pomorza Zachodniego. *Życie i Kult.* 1955 nr 39 s. 1.

5. Formy życia towarzyskiego oraz ich funkcje (gry i zabawy)

132. BIENIARZÓWNA Janina: Jak się bawił lud krakowski w dawnych wiekach. *Tyg. powsz.* 1955 nr 29 s. 8, ilustr.

C. Kultura duchowa

1. Prace ogólne

133. JASTRZĘBSKI Józef: Upowszechniamy bogactwa kultury ludowej. *Życie Łubelskie* 1955 nr 76.

2. Wierzenia, demonologia, religia

134. HEBDA Józef: Kult Bogini-Matki w religiach pogańskich, a cześć Matki Bożej w chrześcijaństwie. *Collect. theol.* A. 25: 1955 fasc. 3 s. 463—507. Sum.
135. KUCZEWSKA Janina: Zmierzch czartów. (Dawne wierzenia i zabobony). *Kult. i Życie* 1955 nr 44 s. 4. *Sł. Tyg.* nr 38 (48) s. 2, ilustr.
136. NAUMCZYK Antoni: Biblia w świetle archeologii. *Tyg. powsz.* 1955 nr 27 s. 5, 11, nr 28 s. 4—5, ilustr.
137. TAZBIR Janusz: Społeczna funkcja kultu Izydora „Oracza“ w Polsce XVII wieku. *Prz. hist.* T. 46: 1955 z. 3 s. 420—444, ilustr. Res. s. 531—532. x

3. Magia i wróżby

138. KARWOT Edward: Katalog magii Rudolfa. Źródło etnograficzne XIII wieku pod red. i ze słowem wstępnym J. Gajka. Wyd. 1. Wrocław 1955. Oss. s. 191, tabl. 8, PTL. *Prace Etnologiczne*. T. 4.
Rec.: Karwot Edward: Magia i zabobon. *Życie Warsz.* 1955 nr 262 s. 4, ilustr.
139. KARWOT Edward: Socjologia zabobonu. *Praca świąt.* 1955 nr 11.

4. Wiedza ludu

140. MUSZYŃSKI Jan: Roślinne leki ludowe. Wyd. 2. Warszawa 1955 LSW s. 112, ilustr.

5. Literatura ludowa: powiedzenia, przysłowia, gadki i facecje, pieśni, ballady, baśnie, bajki, mitologia, podania i legendy, widowiska, folklor robotniczy i miejski, folklor wojenny, pamiątniki chłopskie

141. A.: Ludowe obrzędy powitania wiosny. *Sł. Tyg.* 1955 nr 15 s. 3, ilustr.
142. BAJKA o złocie. Z gwary suwalskiej. Zapis. Barbara Mocarska. *Por. jęz.* 1955 z. 8 s. 316.
143. BRAYER Antoni: Zapomniane i zachowane zwyczaje. *Od A do Ż* 1955 nr 14 s. 5, ilustr.
144. BULANDA Edward: Kult bogini matki w religiach pogańskich, a cześć Matki Bożej w chrześcijaństwie. *Ruch bibl. liturg.* 1954 nr 3/6 s. 156—175.
145. DALL Zygmunt: Tfu. Kot przebiegł mi drogę... (Przesady panujące wśród sportowców). *Sportowiec* 1955 nr 3 s. 16, ilustr.
146. DŁUGOSZ Władysław: Mądrość i poezja przysłów ludowych. *Now. Tyg.* 1955 nr 21 s. 3.
147. DOBROWOLSKI Stanisław Ryszard: Baśń o Janosiku. Opowieść filmowa. Wyd. 1. Warszawa 1955 Film. Agencja Wyd. s. 46.
148. DUBIEL Ludwik: Zbójnicy śląscy w tradycji i pieśni ludowej. *Świat i Życie* 1955 nr 21 s. 1, ilustr.
149. DYGACZ Adolf: Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk“ i jego problemy. *Śląsk liter.* 1955 nr 13 s. 128—135, ilustr.
150. FENIKOWSKI Franciszek: Okręt w herbie. Legendy gdańskie. Wyd. 1. Warszawa 1955 Nasza Księgarnia s. 192.
151. GENTIL-TIPPENHAUER Wanda: Helena Roj-Kozłowska. Wspomnienie. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 4 s. 251—254, ilustr.
152. GOLINSKI Leszek: Swantewit [w]. Szczecin [w]. *Życie kult. Wsi* 1955 nr 1 s. 3—4.
153. JACHNINA Anna: Kaszubski pieśniarz Rogala W. *Pomorze* 1955 nr (1) s. 6.

154. JEK CŁOZIEK Iwoju poredził. Ze starych gadek mazowieckich. Po-
dał Adam Chętnik. 1955. *Iskry* nr 39 s. 2.
155. KOWALSKA-LEWICKA Anna: O zbójnickich skarbach. *Wierchy*
T. 24: 1955.
156. LIGĘZA Józef: Konkurs radiowy na bery, godki i bojki. *Radio i Świat*
1955 nr 5 s. 4.
157. LĘGA Władysław: Tolnicka legenda o dwóch braciach Sworze i Wil-
czeju. *Dziennik bałtycki* 1955, 25 IX.
158. PAMIĘTNIK Opolan. Kraków 1954.
Rec.: Jonca Karol. *Sobótka R.* 10: 1955 nr 3 s. 518—521.
159. PIEŚNI ludowe Mazur i Warmii. Olsztyn. Oprac. Cęplik Władysław.
Rec.: Swaton Józef. *Światl.* 1955 nr 10 s. 33.
160. PONIATOWSKI Eugeniusz: Nowa ranga ludowej pieśni. (Akcja zbier-
ania folkloru muzycznego). *Świat i Życie* 1955 nr 32 s. 1.
161. ROGOWSKI Wiesław: Kolory kujawskie [w]. Nad Wisłą [w]. O chyt-
rym gburze i trzech synach rybaka [w]. Baśń na motywach kaszub-
skich. *Pomorze* nr (1) s. 6, 9—10, ilustr.
162. RUDZIŃSKI Ryszard: Bajka o „Kozle” [w]. *Kult. i Życie* 1955 nr 3
s. 4 Rozdzielnik. [w]. Tamże nr 4 s. 4, ilustr.
163. STELMACHOWSKA Bożena: Pamiętnikarstwo na Wybrzeżu. *Dzien-
nik Bałtycki Rejsy* 1955.
164. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Legendy grunwaldzkie. (Fragm.
ze zbioru „Mazurskie dole i niedole”). *Świat i My* 1955 nr 165 s. 1.
165. SWIRKO Stanisław: Będzie „Księga przysłów”. (Zapowiedź wydania).
Nowa Kult. 1955 nr 14 s. 7.
166. THOMAZIE A.: Przesady i zwyczaje rybackie na świecie. Oprac.
z franc. (s). *Gosp. rybna* 1955 nr 7 s. 24—25.
167. T. Ł.: Przysłowia polskie. *Pracujemy w Światl.* 1955 nr 5 s. 19, ilustr.
168. WIĘCEK Helena: Śląskie podania i baśnie. *Świat i Życie* 1955
nr 31 s. 2.
169. WILCZEK Antoni: Z pamiętnika opolskiego chłopca: Ku połączeniu
z Macierzą. *Ziel. Sztand.* 1955 nr 11—12 s. 9, ilustr.
170. WOJCICKI Kazimierz: „Pij piwo któregoś sam nawarzył...” (Z książki
„Przysłów narodowych”). *Sł. Tyg.* 1955 nr 36 s. 4.
171. ZALEYSKI Kazimierz: Góra polskich legend. (Góra św. Anny nad
Odrą). *Praca świetl.* 1955 nr 7/3 s. 44—48, ilustr.
174. DYGACZ Adolf, LIGĘZA Józef: Pieśni ludowe Śląska Opolskiego.
Jan Petr. *Por. jęz.* 1955 z. 2, s. 71—74.
173. Z GWARY suwalskiej. Bajka o chłopie i diable. Zapis. Barbara Mo-
carska. *Por. jęz.* 1955 z. 5, s. 195—196. Jak dawniej wojowali. Zapis.
Barbara Mocarcka. *Por. jęz.* 1955 z. 4, s. 148—150. O swoim życiu. Za-
181. CYJEZ to konisie. Melodia nowosądecka. Oprac. Józef Swatoń. *Śpie-
174. Z GWARY świętokrzyskiej. Legenda o Świślinie. O planetnikach. Por.
jęz.* 1955 z. 6, s. 237—238.

175. Z GWARY warmińskiej i mazurskiej. *Por. jęz.* 1955 z. 3 s. 116—117.
176. ZMORSKI Roman: Podania i baśnie ludu. Wybór i wstęp Henryka
Syski. Warszawa 1955 LSW s. 177.

6. Muzyka ludowa, pieśni i tańce

177. ARTOWSKI Stefan: Satyryczne przyspiewki z Bochofnicy. (Dożynki
w Bochofnicy). *Praca świetl.* 1955 nr 10 s. 63—66.
178. BĄDKOWSKA Stefania: Jak piosenka i sztuka ludowa wędrują do
miasta. *Radio i Świat.* 1955 nr 5 s. 2—3, ilustr.
179. BIELAWSKI Ludwik: Piosenki z Pomorza. Podał... Wyd. 1. Kraków
1955 PWM s. 72.
180. CHOROSIŃSKI Jan: Pieśni pracy ludu kieleckiego. Zebrał i oprac...
Wyd. 1. Kraków 1955 PWM s. 281.
Rec.: Swatoń Józef. *Światl.* 1955 nr 7 s. 33; Wojewódzki Bolesław.
Sł. Tyg. 1955 nr 35 s. 2.
181. CYJEZ to konisie. Melodia nowosądecka. Oprac. Józef Swatoń. *Śpie-
wajmy* 1955 nr 9 s. 8.
182. DŁUGOSZ Władysław: Rzeszowska pieśń buntownicza. *Życie kult.
Ziemi rzesz.* 1955 nr [1] s. 14, ilustr.
183. DOLNOŚLĄSKIE pieśni Ludowe. B. m. r.
Rec.: Dzieduszycki Wojciech. Na dziesięciolecie pierwszy zbiór pieśni
dolnośląskich. *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 17 s. 3.
184. DYGACZ Adolf, LIGĘZA Józef: Pieśni ludowe Śląska Opolskiego.
Kraków 1954.
Rec.: Michałowski M. Józef. *Śląsk liter.* 1954 nr 12 s. 173—179, nuty,
Hernas Czesław. *Sobótka R.* 10: 1955 nr 1/2 s. 277—281; Socha Lucjan:
„Cymu, Ludzie, nie śpiwota?” *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 2 s. 1.
185. KOTOŃSKI Włodzimierz: Piosenki z Podhala. Podał... Wyd. 1. Kra-
ków 1955 PWM s. 59.
186. KSIĘSKI Jerzy: Wincenty Rogala — pieśniarz kaszubski. *Kult. i Ży-
cie* 1955 nr 34 s. 3, ilustr.
187. REINFUSS Roman: Sabalowa nuta nigdy nie zaginie. (Sztuka ludo-
wa Podhala). *Od A do Z* 1955 nr 22 s. 1, 6, ilustr.
188. SOBIESKA Jadwiga: Piosenki z Wielkopolski. Podał... Wyd. 1. Kra-
ków. 1955 PWM s. 61.
189. SOBIESKI Marian: Piosenki z Kujaw. Podał... Wyd. 1. Kraków 1955
PWM s. 54.
190. STĘSZEWSKI Jan: Piosenki z Kurpiów. Podał... Wyd. 1. Kraków
1955 PWM s. 63.
191. STĘSZEWSKI Jan: Piosenki z Lubelskiego. Podał... Wyd. 1. Kraków
1955 PWM s. 53.
192. WALLIS Stanisław: Pieśni górnicze Górnego Śląska. Kr. 1954.
Rec.: Hernas Czesław. *Sobótka R.* 10: 1955 nr 1/2 s. 277—281; Socha
Lucjan: „Cymu, ludzie, nie śpiwota?” *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 2 s. 1.

193. WYBÓR polskich pieśni ludowych. T. 1. Wyd. 1. Kraków 1955 PWM s. 187.
194. WYBÓR polskich pieśni ludowych. T. 2. Oprac. Marian Sobieski. Wyd. 1. Kraków 1955 PWM s. 187.
Rec.: Swatoń Józef. *Światł.* 1955 nr 7 s. 33.
195. WSZYSTKIE sieroty na wojna pobrali. Opolska pieśń ludowa. Oprac. Alfred Sowka. *Głosy znad Odry* 1955 nr 46 s. 2.
196. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA Maria: Tańce kujawskie. (Odczyt i demonstracja w Muzeum Toruńskim). *Nowy Tor* 1955 nr 41 s. 2.

7. Sztuka ludowa. Konkursy i wystawy

197. BANACH Andrzej: Nikifor — Matejko, maluje obrazy pamiątki z Krynicy. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 3 s. 131—169, ilustr.
198. BAZIELICH Barbara: Wystawa opolskiej sztuki ludowej (w muzeum w Opolu). *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 4 s. 246—250, ilustr.
199. BŁACHUT Władysław: Opowieści o jednej wsi. (Łysa Góra, pow. brzeski — Spółdzielnia ceramiczna „Kamionka“). *Ziel. Sztand.* 1955 nr 9 s. 9, ilustr.
200. CZAJKOWSKI Jerzy: Ozdobne drabinki do kwiatów. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 100—103, ilustr.
201. DUBIEL Ludwik: „Co się znajdzie w tym Wianku...“ czyli o śląskich talerzach weselnych. *Świat i Życie* 1955 nr 41 s. 2, ilustr.
202. DUBIEL Ludwik: Niektóre zabytkowe warsztaty przemysłu ludowego na Śląsku. *Świat i Życie* 1955 nr 39 s. 1, ilustr.
203. DUBIEL Ludwik: Siolkowiccy „płótkorze“ (koszykarze) *Świat i Życie* 1955 nr 1.
204. DUBIEL Ludwik: Śląska ceramika ludowa. *Świat i Życie* 1955 nr 43 s. 2, ilustr.
205. DUBIEL Ludwik: Śląskie skrzynie malowane. *Świat i Życie* 1955 nr 8 s. 2, ilustr.
206. E.: Tkactwo Ludowe na Białostocczyźnie. *Świat i Ludzie* 1955 nr 18 s. 2, rys.
207. EA: Neclowie — rodzina kaszubskich ceramików. *Kłosy* 1955 nr 2, s. 4, ilustr.
208. EL-ERD.: O mistrzach glinianego koła. Ludowa ceramika Białostocczyzny. *Świat i Ludzie* 1955 nr 35 s. 2.
209. FAL Jan G.: W królestwie ludowego artysty. (Ogólnopolska Wystawa Sztuki Ludowej w Warszawie). *Now. Tyg.* 1955 nr 46 s. 3, ilustr.
210. GLAPA Adam: Wielkopolski haft snutkowy. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 4 s. 193—205, ilustr. mapa.
211. GŁOWA Zofia Barbara: IX Powojenny konkurs szopek w Krakowie. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 126—128, ilustr.

212. GONERA Tadeusz: Od prasłowiańskiej dzieży do cepeliowskiego wazonu. Z wystawy sztuki ludowej X-lecia. *Ziel. Sztand.* 1955 nr 47 s. 9, ilustr.
213. GRABIAŃSKA Marta: „Ogniska“ Warmii i Mazur. (Ogniska kultury plastycznej i muzycznej). *Tyg. demokr.* 1955 nr 43 s. 6.
214. GRABOWSKI Józef: Polskie malarstwo na szkłe. *Wiśnokreśi* 1955 nr 10 s. 89—95, ilustr.
215. GRABOWSKI Józef: Wycinanka ludowa. Wyd. 1. Warszawa 1955 Sztuka s. 133 tabl. 76.
Rec.: Jaz. *Śl. Tyg.* 1955 nr 38(48) s. 3, ilustr.
216. H.: Wycinanki Marii Grochałowej. *Głos Tyg.* 1955 nr 46 s. 2, ilustr.
217. HAFT i zdobienie stroju ludowego. Tekst wprowadzający napisał Kazimierz Pietkiewicz. Wybór i opis ilustr. oraz „Zasadnicze ścięgi hafciarskie“ oprac. Zofia Czasznicka i Jadwiga Nowak. Plansze barwne wykonały Wanda Gentil-Tippenhauer-Widigier i Marta Podoska-Kochowa. Rys. proj. Jadwiga Nowak. Wyd. 1. Warszawa 1955 Sztuka s. 71, tab. 167, [eksportowej] Wyd. 1. Warszawa 1955 Sztuka s. 106, tab. 166, [Streszczenie w jęz. ros., franc., niem., ang., czeskim].
218. HERMANOWICZ Henryk: Kafle mazurskie. *Turysta* 1955 nr 2 s. 8—9, ilustr.
219. JNK: Wycinanka Ignacego Dobrzyńskiego. *Kamena* 1955 nr 8/9 s. 53—56, ilustr.
220. KAMIŃSKI Ireneusz Gwidon: O drogach trawą zarośniętych. (Twórczość ludowa na Pomorzu Zachodnim). *Życie i Kult.* 1955 nr 19 s. 2, ilustr.
221. KARSKI Włodzimierz: Kujawskie hafty i wycinanki. *Nowy Tor* 1955 nr 7 s. 1, ilustr.
222. KAWALEC Bogusław: Wystawa twórczości ludowej dziesięciolecia. *Głos Robotniczy* Łódź 1955.
223. KAWALEC Bogusław: Zadania i osiągnięcia CPLiA w organizowaniu ośrodków przemysłu ludowego-katalog wystawy „10 lat sztuki ludowej woj. łódzkiego“ 1955.
224. KLIK Jan: Sztuka ludowa na Ziemi Szczecińskiej. *Życie kult.* Wsi 1955 nr 1 s. [2], ilustr.
225. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Osadnictwo słowiańskie i ceramika „siwa“ na terenie Kujaw i Ziemi Łęczyckiej. *Dawna Kult.* 1955 nr 1 s. 16—21, ilustr. rys. mapa.
226. KOROLKIEWICZ Maria: Wystawa Sztuki Ludowej. W Muzeum Mazurskim. *Świat i My* 1955 nr 161 s. 3.
227. KOTULA Franciszek: Wystawa sztuki ludowej w Łańcucie. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 1 s. 60—63, ilustr.
228. KOWALSKA LEWICKA Anna: Pracownia kilimiarska Wandy Koseckiej, *Wierchy* T. 24.

229. KRAKOWSKIE malowanki. *Polska* 1955 nr 10 s. 17, ilustr. oraz w mutacjach: ang. Poland, franc. La Pologne, hiszp. Polonia, niem. Polen, ros. Polska.
230. KWIECINSKA Zofia: Kilka uwag krytycznych o pięknej wystawie. (Ogólnopolska Wystawa Sztuki Ludowej 10-lecia w Warszawie). *Tryb. Ludu* 1955 nr 332 s. 6.
231. ŁĘGA Władysław: Miasto garncarzy nad zalewem wiślanym (Tolkmieko) *Dziennik Bałtycki* 1955, 3 IV.
232. MICHALSKA Marta: Wystawa sztuki ludowej [w Warszawie]. *Przyjaźń* 1955 nr 49 s. 16, ilustr.
233. MOST: Na tropach zapomnianej sztuki ludowej. (Ośrodek Koronczarstwa Koniakowskiego). *Świat i Życie* 1955 nr 26 s. 2, ilustr.
234. MULKIEWICZ Olga: Parzenice gorczańskie. Ilustr. Dobiesław Wal-knowski. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 4, s. 217—222. x
235. MUSIANOWICZ Krystyna: Słowiańskie ozdoby stroju kobiecego. *Dawna Kult.* 1955 nr 3 s. 148—154, ilustr. (x)
236. NELKEN Halina: „O świętych obrazach, jako mają być szanowane”. Kazanie Fabiana Birkowskiego. *Muzzał.* 1955 nr 4 s. 10—15, ilustr.
237. NIEDWOROK Adolf: Na Wystawie Polskiej Sztuki Ludowej (w Muzeum Opolskim). *Głosy znad Odry* 1955 nr 7 s. 2, ilustr.
238. PIOTROWSKI Stanisław: Ludowa twórczość artystyczna. Warsz. 1955. Rec.: Babinicz Waldemar: Rozważania z książką w ręku. *Praca świetl.* 1955 nr 7/8 s. 117—125, ilustr.
239. PIOTROWSKI Stanisław: Wzbogacajmy nasz dorobek kulturalny. (Wartość sztuki ludowej). *Praca świetl.* 1955 nr 6 s. 34—40.
240. POLSKA Sztuka Ludowa. R. 8: 1954. Spis treści. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 1 dod. s. 1—2 nlb.
241. PRACE i Materiały Etnograficzne. T. 10: 1955 z. 1. Rec.: Rss. [Reinfuss] *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 3 s. 187—188. (zob.: poz. 13).
242. REINFUSS Roman: Garncarstwo ludowe. Wyd. 1. Warszawa 1955 Sztuka tabl. 47, ilustr., s. 96, Państwowy Instytut Sztuki. *Polska Sztuka Ludowa*. Rec.: Seweryn Tadeusz. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 3 s. 179—180.
243. REINFUSS Roman: Wystawa dziesięciolecia sztuki ludowej woj. krakowskiego wstęp do katalogu. Kraków 1955 s. 20.
244. REINFUSS Roman: Z badań nad sztuką ludową w Radomskim. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 1 s. 23—51, ilustr. mapa. x
245. RSS [R. REINFUSS]: Ceramika ludowa na 1 Ogólnopolskiej Wystawie Ceramiki i Szkła Artystycznego we Wrocławiu. *Pol. Szt. Lud.* 1955 nr 3 s. 180—183, ilustr.
246. RSS [R. REINFUSS]: Wystawa twórczości malarek wiejskich Powiśla Dąbrowskiego w muzeum w Tarnowie. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 1 s. 63—64.
247. SAPOŻYŃSKI Wiesław: Meble znad Nilu. (Kolbuszowscy stolarze). *Praca świetl.* 1955 nr 6 s. 45—50, ilustr.

248. SEWERYN Tadeusz: Ludowa świecka rzeźba monumentalna. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 67—99, ilustr.
249. SAYSE-TOBICZYK Kazimierz: Podhalański gotyk w drewnie. *Polska* 1955 nr 3 s. 10—11, ilustr. oraz w mutacjach: ang. Poland, franc. Pologne, hiszp. Polonia, niem. Polen, ros. Polska.
250. (SE): Mazelonki, buroki, oplecki, kamzole... (Ogólnopolski Konkurs Sztuki Ludowej). Ilustr. Józefa Dąbska. *Głosy znad Odry* 1955 nr 15 s. 2.
251. SIEROTWIŃSKI Stanisław: Nad rękopisem Władysława Matlakowskiego („Zdobienie i sprzęt ludu polskiego na Podhalu”). *Tyg. powsz.* 1955 nr 4 s. 8, ilustr. rys.
252. SKURPSKI Hieronim: Kaflarstwo mazurskie. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 4 s. 223—245, ilustr.
253. SKURPSKI Hieronim: O sztuce ludowej regionu warmińsko-mazurskiego. *Świat i My* 1955 nr 163 s. 2, nr 164 s. 2.
254. SOCHA Lucjan: Dolnośląska sztuka ludowa piękny akcent Dziesięciolecia. *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 84 (15), s. 1, ilustr.
255. STARONKOWA Zofia: Wystawa sztuki ludowej w Białymstoku. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 108—122, ilustr.
256. STELMACHOWSKA Bożena: Na marginesie dyskusji o hafcie kaszubskim. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 3 s. 170—172.
257. STROIŃSKI Stanisław: Z zagadnień wytwórczości ludowej i artystycznego rzemiosła. *Spółdz. Pracy* 1955 nr 1 s. 14—18, ilustr.
258. SULIMA Stefan: W pryzmacie dziesięciolecia. (Na marginesie wystawy sztuki ludowej) [w Olsztynie]. *Mazury i Warmia* 1955 nr 2/3 s. 41—44, ilustr.
259. SZWAJCEROWA Władysława: Ogólnopolska Wystawa Sztuki Ludowej 10-lecia [w Warszawie]. *Stolica* 1955 nr 47 s. 5, ilustr.
260. TELAKOWSKA Wanda: Twórczość ludowa w nowym wzornictwie. Wyd. 1. Warszawa 1954 Sztuka s. 36, tabl. 57, Instytut Wzornictwa Przemysłowego. Z cyklu Nowe Wzornictwo Przemysłowe Nr 4. Rec.: Iwaszkiewicz Jarosław: O twórczości ludowej. *Życie Warsz.* 1955 nr 253 s. 4.; Piwocki Ksawery: Pożyteczna książka. *Prz. Kult.* 1955 nr 12 s. 6.
261. TELIGA Wanda: Polska sztuka ludowa staje się modna w... szkole angielskiej. (Wystawy wycinanek ludowych). *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 106—107, ilustr.
262. TURBACZ Mieczysław: Złote półwiecze kultury podhalańskiej. *Od A do Z* 1955 nr 222 s. 2—3.
263. WAGNER Wacław: Ożywiła starą gałąź sztuki góralskiej. *Turysta* 1955 nr 9 s. 8, ilustr.
264. WALKNOWSKI Dobiesław: Przyczynek do badań chronologii kafli mazurskich. *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 104—105, ilustr.

265. WĘGRZYNOWICZ Leopold: Szałaństwo w Limanowskim Beskidzie Wyspowym. 1952/1953 z. 1 s. 16—37, ilustr. rys. Pr. Mat. etnogr. T. 10.
266. WĘGRZYNOWICZ Leopold: Zdobienie sereków owczych. *Pol. Szt. lud.* R. IX 1955 nr 1 s. 3—22, ilustr.
267. WIELUŃSKI Lech: Sztuka ludowa — marzenie o szczęściu i pięknie. (II Zjazd Twórców Ludowych woj. warszawskiego). 1955. Iskry nr 14 s. 1, ilustr.
268. WITOWSKI Stanisław: Na marginesie jednej wystawy. (Wystawa twórców ludowych w Rzeszowie). *Now. Tyg.* 1955 nr 23 s. 2, ilustr.
269. WOŹNIAK Maria, SIEJA Stefan: Koronki i hafty jamneńskie. *Życie i Kult.* 1955 nr 46 s. 2, ilustr.
270. ZAREMBA Jan: A.: Kieleccyzna na festiwalowym konkursie sztuki ludowej. *Sł. Tyg.* 1955 nr 24 s. 2—3, ilustr.
271. ZAREMBA Jan: Kieleccyzna na Wystawie Sztuki Ludowej X-lecia [w Warszawie]. *Sł. Tyg.* 1955 nr 34/44 s. 1.
272. ZAREMBA Jan A.: Ogólnopolska Wystawa Sztuki Ludowej. *Prz. kult.* 1955 nr 46 s. 5, ilustr.
273. ZAREMBA Jan A.: W dziesięciolecie kieleckiej ceramiki ludowej. *Sł. Tyg.* 1955 nr 10 s. 2, 4, ilustr.
274. ZAREMBA Jan A.: W pracowniach kieleckich garncarzy. *Sł. Tyg.* 1955 nr 11 s. 2, ilustr.
275. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA Maria: Klara Prillowa artystka ludowa z Pałuk. *Pol. Szt. lud.* 1954 nr 6 s. 354—374, ilustr.
276. ŻYWIRSKA Maria: Pokonkursowa wystawa sztuki ludowej w Stalinogrodzie [Katowicach] *Pol. Szt. lud.* 1954 nr 6 s. 375—380, ilustr.
277. ZWOLAKIEWICZ Henryk: Wycinanki Ignacego Dobrzyńskiego. *Kult. i Życie* 1955 s. 36 s. 2, ilustr.

8. Zespoły artystyczne, inscenizacje

278. BAUMGARDTEN Aleksander: Słowo o teatrze ludowym. (Ludowy Teatr Łużycki). *Świat i Życie* 1955 nr 34 s. 1.
279. BAZIELICHÓWNA Barbara: Nasza Marzaneczka. *Panorama* 1955 nr 12.
280. BAZIELICHÓWNA Barbara: Sabałowe imię nigdy nie zaginie. (II Podhalański Popis Konkursowy Ludowych Kapel Góralskich). *Światl.* 1955 nr 9 s. 31—32, ilustr.
281. BAZIELICHÓWNA Barbara: Szczęścia, zdrowia winszujemy. *Trybuna rob.* 1955 nr 85.

D. Współczesne przemiany w kulturze polskiej

1. Zmiany w układzie tradycyjnych grup społecznych

Wsi spółdzielcze, PGR, POM, GOM, gospodarstwa indywidualne i inne

282. PLANOWANIE osiedli wiejskich. Warszawa 1955 Budownictwo i Architektura s. 106, ilustr.
283. SOŁECKI Jerzy: Ze wspomnień „spółdzielcy”. (Pięciolecie „Spółdzielni Produkcyjnej”). *Spółdz. produk.* 1955 nr 18 s. 7.
284. WYSZOMIRSKI Tadeusz. Budownictwo Państwowych Gospodarstw Rolnych w roku 1954. *Inwest. i Budown.* 1955 nr 1 s. 1—5.
285. ZARZĄDZENIE. Biul. Min. PGR 1955 nr 5: Uporządkowanie gospodarki polowej i podniesienie produkcji roślinnej w PGR, poz. 33; nr 6: poprawa warunków ekonomicznych dla pracowników zatrudnionych w PGR, poz. 34; obowiązek przeprowadzenia wiosennej akcji sanitarno-porządkowej, poz. 35.
286. ZARZĄDZENIE. Dz. urz. Min. Finans. 1954 nr 13: pol. nr 122: klasyfikacja dochodów i wydatków budżetów gromad na rok 1955, poz. 1766, umorzenie zadłużeń członków spółdzielni produkcyjnych wobec Państwowego Funduszu Ziemi, poz. 1768.

2. Inne materiały związane z wsią

287. BIEDA Władysław: Likwidacja przeludnienia agrarnego województwa krakowskiego i rzeszowskiego. *Ekon.* 1955 nr 4 s. 123—150, tab.
288. BŁACHUT Władysław: Awans jednego powiatu. (Notatki reporterskie z Żywiecczyny). *Poznaj Świat* 1955 nr 12 s. 7, ilustr.
289. BRONIAREK Andrzej: Dobry den — dzień dobry. (Rozwój kultury polskiej na Śląsku Cieszyńskim). *Przyjaźń* 1955 nr 44 s. 7, 10, ilustr.
290. CHAŁASIŃSKI Józef: Intelktualiści francuscy wobec zagadnień kultury współczesnej. *Nauka pol.* 1955 nr 3 s. 161—190.
291. GĘBIK Władysław: Co nowego w Olsztynie? (Wydarzenia kulturalne na Warmii i Mazurach). *Praca światl.* 1955 nr 10 s. 73—74, ilustr.
292. HUBCZUK Zygmunt: Moje doświadczenia przy zbiorze zbóż kombajnami zbożowymi. *Mechaniz. Roln.* 1955 nr 5 s. 4—7, ilustr.
293. JASIEŃCICA Paweł: Świt słowiańskiego jutra. Warszawa 1954. Rec.: Iwaszkiewicz Jarosław: O sprawiedliwość dla Jasienicy. *Życie Warsz.* 1955 nr 26 s. 3.
294. KALENDARZ górniczy na rok 1955. Stalinogród [Katowice] 1954. Rec.: Targ Alojzy. *Śląsk liter.* 1955 nr 13 s. 142—142.
295. KALENDARZ Ziemi Opolskiej. Kraków 1955. Rec.: Sławieńska Irena: Krytycznie o „Kalendarzu opolskim”. *Głosy znad Odry* 1955 nr 7 s. 1.

296. KALENDARZ „Zwrotu“ na rok 1955. Cz. cieszyn. 1954.
Rec.: Targ Alojzy. *Śląsk liter.* 1955 nr 13 s. 142—143.
297. KOŁODZIEJ Emil: Obsługa jarmarków i targów przez gminne spółdzielnie. *Warsz.* 1955.
Rec.: Juchniewicz Zygmunt. *Handel wewn.* 1955 nr 4 s. 85—89.
298. KUZIŃSKI Stanisław: O proporcjach między przemysłem, a rolnictwem w Polsce Ludowej. Wyd. 1. Warszawa 1955, Książka i Wiedza s. 88. Biblioteka Zagadnień Ekonomiki i Polityki Gospodarczej Polski Ludowej.
299. MACHEJEK Władysław: Dzisiejsi chłopci. T. 2. Po wojnie. Warszawa 1954.
Rec.: Maciąg Włodzimierz: Wieś roku 1945. *Twórcz.* 1955 nr 6 s. 173—175.
300. MARTUSZEWSKI Edward: Mazurskie alarmy. (Sprawy kultury). *Życie liter.* 1955 nr 14 s. 10.
301. STRZEMSKI Michał: Celowo i pięknie kształtujemy krajobraz wsi. (Planowa gospodarka oparta na mapach gleboznawczych). *Życie Warsz.* 1955 nr 7 s. 4.
302. ZEMAN Henryk: O rozwoju szkolnictwa Łużyckiego w NRD. *Życie Szk. wyższej* 1955 nr 10 s. 64—67.

ETNOGRAFIA SŁOWIAŃSKA W POLSKICH WYDAWNICTWACH

Opracowania ogólne z zakresu slawistyki

303. CHRIENOW I. A.: O pracy Instytutu Słowianoznawstwa Akademii Nauk ZSRR. *Kwart. hist. R.* 62: 1955 nr 3 s. 212—214.
304. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Słowianoznawstwo w pracach i wydawnictwach Instytutu Zachodniego w latach 1945—1954. *Prz. zach.* 1955 nr 3/4 s. 551—560. x
305. MALECZYŃSKA Ewa: Dwie konferencje naukowe w Czechosłowacji poświęcone problematyce słowiańskiej. *Kwart. hist. R.* 62: 1955 nr 1 s. 274—277.

B. Słowianie południowi

306. LAMOS Teodor: Bibliografia k archiwom na Slowensku. Bratislava 1955.
Rec.: Senkowski Jerzy. *Kwart. hist. R.* 62: 1955 nr 2 s. 248—250.
307. LEWICKI Tadeusz: Skórkowe pieniądze na Rusi w średniowieczu. *Dawna Kult.* 1955 nr 2 s. 64—67.

E) Słowianie wschodni i północno-wschodni

308. ALECHNO Mieczysław: O kulturze bratniej Białorusi. *Poznaj Świat* 1955 nr 10 s. 1—2, ilustr.
309. BIBLIOGRAFIA materiałów na dni kultury białoruskiej. *Światl.* 1955 nr 8 s. 23.
310. BRONIEWSKA Janina: Bliska nam — Białoruś. *Nowa Kult.* 1955 nr 39 s. 1—2, ilustr.
311. CHRUSZCZOW Nikita: Do czego zmierza polityka ZSRR w dziedzinie rolnictwa. Rozm. przepr. J. Bernal. *Chłop. Droga* 1955 nr 2 s. 5, ilustr., *Przyjaźń* nr 1 s. 6—7; *Spółdz. produk.* nr 1 s. 3, ilustr.
312. CHRUSZCZOW Nikita: Przemówienie... na zebraniu pionierów wyjeżdżających na zagospodarowanie odłogów. *Tł. z ros. Tryb. Ludu* 1955 nr 8 s. 2; *Chłop. Droga* nr 4 s. 5; *O trwałą Pokój* nr 2 s. 2; *Życie Warszawy* nr 8 s. 2.
313. CHRUSZCZOW Nikita: Zwiększenie produkcji zbóż — to decydujący warunek rozwoju hodowli. *Fragm. ref. na Plenum KC KPZR* w dn. 25 I 1955. *Tł. z ros. Nowe Roln.* 1955 nr 4 s. 76—83.
314. GAJEWSKI Dionizy: Muzea techniki i upowszechnienia wiedzy naukowo-technicznej w ZSRR. *Prz. techn.* 1955 nr 9/10 s. 347—350.
315. GERASIMOW I.: Rosyjscy badacze Antarktydy. *Tł. z ros. Tryb. Woln.* 1955 nr 6 s. 7, ilustr.
316. GIERASIMOW J. P.: Stan i zadania geografii radzieckiej na obecnym etapie jej rozwoju. *Tł. z ros. J. Koczy. Prz. zagr. Liter. geogr.* 1955 z. 1 s. 1—46. (x)
317. GREKOW B. D.: Chłopi na Rusi od czasów najdawniejszych do XVII wieku. *Tłum. [z ros.] Andrzej Poppe, Antoni Rybarski, Andrzej Sienkiewicz.* Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN s. 549, tabl. 13.
318. JAKÓBIEC Marian: Źródła i drogi rozwojowe kultury ukraińskiej. *Kwart. Inst. pol.-radz.* 1955 nr 1/2 s. 100—123.
319. KAWECKA Zofia: Poezja i proza utalentowanego ludu [białoruskiego. Pieśni]. *Nowy Świat* 1955 nr 38 s. 2.
320. KAZANCEW N. D.: Prawo własności kolchozowej w ZSRR. *Tłum. z ros. Maria Matwinowa.* Warszawa 1955 Wyd. Prawnicze s. 43.
321. KISIELOW G.: Rozwój kultury Radzieckiej Białorusi. *Tł. z ros. Tryb. Ludu* 1955 nr 271 s. 3.
322. KRIESTIANSKAJA reforma w Rosji 1861 goda *Sbornik zakonodatelnych aktow.* Moskwa 1954.
Rec.: Sobociński Władysław. *Czas. prawn.-hist.* T. 7: 1955 z. 1 s. 381—384.
323. MARKOWSKA Wanda, MILSKA Anna: Baśnie narodów Związku Radzieckiego. Wyd. 3. Warszawa 1955 Nasza Księgarnia s. 174.

324. NOWOPLANSKI D.: Z Piotrogradu na ugory. Pierwsi zdobywcy stepów. (Pierwsze komuny rolnicze w ZSRR). Oprac. z ros. W. K. Przyjaźń 1955 nr 46 s. 4—5, ilustr. mapa.
325. SMIRNOW N. A.: Oczerki istorii izuczenija islama w SSSR. Moskwa. 1954.
Rec.: Reychman Jan. *Prz. orient.* 1955 nr 1 s. 109—112.
326. ZANOZIŃSKI Jerzy: Wystawa sztuki ukraińskiej w Polsce. *Prz. artyst.* 1955 nr 1/2 s. 136—140, ilustr.

VII. ETNOGRAFIA POZASŁOWIAŃSKA

A. Europa

327. (AG): Uprawy przemysłowe w rumuńskiej gospodarce rolnej. *Życie gosp.* 1955 nr 1 s. 35—36.
328. DANEES Józef: Wczoraj i dziś György Demicsera. (Spółdz. produk. na Węgrzech). *Tł. Spółdz. produk.* 1955 nr 17 s. 10, ilustr.
329. GRIECO Ruggero: Kryzys rolnictwa włoskiego i walka o reformę rolną. *Fragm. ref. Tł. z włos. O trwały Pokój* 1955 nr 4 s. 5.
330. ROUZÉ Michel: 40.000 znachorów na 38.000 lekarzy [przypada we Francji]. *Tł. z franc. Widnokręgi* 1955 nr 3 s. 60—64.
331. ROZWÓJ ludowej twórczości artystycznej w Niemieckiej Republice Demokratycznej. *Biul. inf. NRD* [1954] nr 6 s. 23—25.
332. RUMUNSKOJE Narodnoje Iskusstwo. Bukareszt 1953.
Rec.: Rss. [Reinfuss] *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 124.
333. [S. CH.]: Wieś albańska na drodze do socjalizmu. *Życie gosp.* 1955 nr 20 s. 824—825.
334. SIEDLECKI Zbigniew: Mgła nad pusztą. (Przemiany rolnictwa na Węgrzech). *Tryb. Ludu* 1955 nr 3 s. 4.
335. T. S.: Ludowa sztuka Norwegii. *Prz. kult.* 1955 nr 32 s. 5.
336. WEINTRAUD Ilse: Teatr jedzie na wieś. (Zespoły objazdowe Teatru im. Hansa-Otto-Theater w Poczdamie). *Tł. z niem. Biul. inf. NRD* 1955 nr 6 s. 16—18, ilustr.
337. Z WIZYTĄ w kulturalnych ogniskach estońskiej wsi. *Tł. z ros. Czesław Seniuch. Praca świetl.* 1955 nr 1/2 s. 36—37.

B. Afryka

338. BALICKI Jan: W dżungli paragrafów „kolorowej bariery”. (Sytuacja ludności Unii Południowo-Afrykańskiej). *Wiedza i Życie* 1955 nr 1 s. 38—43, ilustr.

339. HANZELKA Jiří, ZIRMUND Jaroslav: Afryka na codzień. *Fragm. Książki „Afryka marzeń i rzeczywistości”*. Oprac. z czes. Dorota Janicka. *Żożn. pol.* 1955 nr 11 s. 26—28, ilustr.
340. KARTUN Derek: Afryka, Afryka. Kontynent budzi się. *Tłum. z ang. Jan Aleksandrowicz. Wyd. 1. Warszawa 1955. Książka i Wiedza s. 139.*
341. LHOE W.: Sztuka Sahary. Oprac. z franc. H. Rogalowa, A. Eker. *Od A do Z* 1955 nr 5 s. 3, ilustr.
342. MACH Jan: Zmierzch kolonializmu [w Afryce]. *Tyg. demokr.* 1955 nr 7 s. 2, ilustr.
343. MARYAŃSKI Andrzej: Przesunięcia ludności w Jordanii i Izraelu po roku 1948. *Geogr. w Szk.* 1955 nr 4 s. 205—208, mapy.

C. Azja

344. [Al.]: Rolnictwo Kazachstanu dostarczyło blisko 4 miliony ton zboża. *Gosp. zboż.* 1955 nr 1 s. 10—11.
345. BAGDASZ Haled: O niektórych problemach rolnictwa w Syrii. *O trwały Pokój* 1955 nr 20 s. 6.
346. BREZA Tadeusz: Kontrasty chińskie. *Nowa Kult.* 1955 nr 10 s. 1, 4—5, ilustr.
347. BREZA Tadeusz: Stuletnia droga przez mękę. (Chiny współczesne na tle wydarzeń historycznych). *Nowa Kult.* 1955 nr 8 s. 1—2, ilustr.
348. CZERMIŃSKI Adrian: Indie — kraj prastarej kultury. 1955 *Iskry*, nr 24 s. 4, ilustr.; *Nowy Tor* nr 25 s. 1. *Świat i Ludzie* nr 25 s. 2. — *Świat i My* nr 162 s. 3.
349. FLORCZYK Józef: Wyroby rzemieślnicze w Indiach. *Drobna Wytwórcz.* 1955 nr 12 s. 3 okł.
350. GARGI Balwant: Hinduski teatr chłopski. *Tł. Janina Czarnocka Nowa Kult.* 1955 nr 36 s. 8, ilustr.
351. IWANOW P. P.: Choziajstwo dżubarskich szejchow. Moskwa 1954.
Rec. KAŁUŻYŃSKI [Stanisław]. *Prz. orient.* 1955 nr 1 s. 118—119.
352. KONTEK Wacław: Notatki z podróży do Indii: Samolotem przez Pragę, Amsterdam, Paryż i Marsylię; Nieco o świętych krowach, słoniu i tygrysie, oraz naukowej naradzie w Dehra Dun.; Ariowie, Wielki Mogoł — i dzień dzisiejszy; Pięć stolic w jednym Delhi.; O pładze małp i „świętych” krowach. *Widnokrąg* 1955 nr 7 s. 2—3, nr 8 s. 3, nr 9—12, s. 2—3, ilustr.
353. KRACZKOWSKI Ignatij: Morskaja gieografija w XV—XVI wiekach u Arabow i Turok. Moskwa 1954.
Rec.: Zajączkowski Włodzimierz. *Prz. orient.* 1955 nr 1 s. 119—120.
354. KULTURA i byt tadżyckiego kołchoznego krestjanstwa. Moskwa 1954.
Rec.: Zajączkowski *Myśl filoz.* 1955 nr 5/6. s. 350—351.

355. LIPiNSKI Eryk, MARTYNOWICZ Tadeusz: Przysłowia tureckie. Ilustr. Ha-Ga. *Szpilki* 1955 nr 8 s. 4; *Przekrój* 1955 nr 510 s. 13—14.
356. MARSZAŁEK Piotr: 30 milionów hektarów nowych użytków rolnych. Traktory orzą stepy Syberii, Uralu, Kazachstanu i Kaukazu. *Plon* 1955 nr 2 s. 9, ilustr.
357. MARYAŃSKI Andrzej: Zaludnienie Chin w świetle spisu z roku 1953. *Geogr. w Szk.* 1955 nr 2 s. 102—104, tab.
358. OSTASZEWSKI Janusz: Indie — na drodze do wolności. *Życie i Myśl* 1955 nr 4 s. 10—98, ilustr. mapa, x
359. OWCZINNIKOW W.: Na drogach Sikanu. (Przeobrażenia wsi tybetańskiej). Tł. z ros. *Nowe Czesy* 1955 nr 51 s. 23—26.
360. UCHWAŁA VI Plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin w sprawie współdzielcznictwa rolnictwa. Tł. z ros. *Zesz. teor.-polit.* 1955 nr 11 s. 10—15.
361. WĘGRZYŃSKA Krystyna: Zwyczaje koreańskie w poezji ludowej. *Tyg. powsz.* 1955 nr 1 s. 9—10, ilustr.
362. WILMAN-GRABOWSKA Helena: Z problematyki indyjskiej: Kształty niektórych legend. *Tyg. powsz.* 1955 nr 52 s. 14, 1955 nr 1 s. 8, ilustr.
363. WILLMAN-GRABOWSKA Helena: Z problematyki indyjskiej: Na drodze do jedności. *Tyg. powsz.* 1955 nr 13 s. 10—11, ilustr.

D. Ameryka

364. AGRANOWSKIJ Anatolij: Odkrycie. (Rozszyfrowanie piśmiennictwa Majów). Tł. z ros. Krzysztof Pomian. *Prosto* 1955 nr 21 s. 5.
365. De VITORIA Francisco: O Indianach. Warsz. 1954.
Rec.: W. K. *Dziś i Jutro* 1955 nr 7 s. 7.
366. FOSTER William Zebulon: Negro people in American history. New York 1954.
Rec.: Kawierin G.: „Naród murzyński w dziejach Ameryki”. Tł. z ros. *Zesz. teor.-polit.* 1955 z. 8 s. 140—142.
367. MACHOWSKI Jacek: Ameryka Karibska. Ameryka nieznana. *Wiedza i Życie* 1955 nr 10 s. 682—688, ilustr.
368. MAKOWSKI J.: Na tropach kultury Mayów. (Praca etnografa radzieckiego J. W. Knorosowa). *Nowy Świat* 1955 nr 3 s. 3, ilustr.
369. M. J.: Kto właściwie „odkrył Amerykę”? Rewelacje o Aztekach. *Nowy Świat* 1955 nr 24 s. 3.
370. PARKES H. B.: Historia Meksyku. Tłum. z ang. E. Wojnarowski. Warszawa 1955 Książka i Wiedza s. 384, tabl. 16, mapa 1.
371. RÖMMEL Waldemar: Kraj bez uśmiechu (Boliwia). *Tyg. demokr.* 1955 nr 5 s. 8, ilustr.
372. RÖMMEL Waldemar: Upadek imperium Inków. *Tyg. demokr.* 1955 nr 51 s. 4, ilustr.

373. RÖMMEL W., SACHS I.: Jak żyją chłopcy w Ameryce Łacińskiej. Wyd. 1. Warszawa 1955 Książka i Wiedza s. 78, tabl. 8, mapa 1.
374. SZCZEPAŃSKI Jan: Powrót Indian. *Wiedza i Życie* 1955 nr 11 s. 729—735, ilustr.

E. Polinezja

375. GODLEWSKI Aleksander Lech: „Kon-Tiki” przeciw uczyonym. (Hipoteza pochodzenia ludności polinezyjskiej). *Życie Warsz.* 1955 nr 288 s. 4.

VIII. POGRANICZE ETNOGRAFII Z INNYMI NAUKAMI

A. Nauki humanistyczne i społeczne

1. Archeologia

376. ARCICHOWSKIJ Artiemij, KOŁCZIN B.: Znaleziska w Nowogrodzie. Tł. z ros. *Dawna kult.* 1955 nr 3 s. 139—144, ilustr.
377. CHMIELEWSKI Stefan: Uwagi o narzędziach rolniczych w Polsce w początkach gospodarki czynszowej. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 166—180, ilustr. *Krat. sod. s.* 268—269. *Sum. s.* 282. x
378. JAŚKOWIAK Franciszek: Słowiańska Pompeja. (Biskupin). *Polska* 1955 nr 4 s. 6—7, ilustr. oraz w mutacjach: ang. Poland, franc. la Pologne, hiszp. Polonia, niem. Polen, ros. Polska.
379. MACHNIK Jan: Na śladach kultu Peruna. Wykopiska pod Nowogrodem — ZSRR. Oprac. z ros. *Dawna Kult.* 1955 nr 3 s. 144—147, ilustr. rys. x
380. ORŁOW S. N. Ostatki sielskocraziajstwiennoho inwientarija VII—X wieku iz. Staroj Ładogi. *Sowietskaja Archieologija*. T. 21: 1954.
Rec.: J. Szt. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 3 s. 637.
381. PAZDUR Jan, DZIEKOŃSKI Tadeusz, RAUHUT Lechosław: Badania nad hutnictwem metali żelaznych w Polsce w XVI i XVII w.: Górnictwo i hutnictwo kruszcowe w okolicach Kielc: Metalurgia miedzi i ołowiu w Białogonie w r. 1954. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 80—98, ilustr. rys. *Krat. sod. s.* 261—263. *Sum. s.* 275—277:
382. RIEMIENNIKOW A. M.: Borba plemion siewiernogo priczernomoria s Rimom w III wiekie. Moskwa 1954.
Rec.: Krawczuk Aleksander. *Kwart. hist.* 1955 nr 4/5 s. 213—222.
383. SZAFRAŃSKI Włodzimierz: Odkrycie dwu kompletów wczesnośredniowiecznych żarn obrotowych w Biskupinie, pow. Żnin. *Wiad. archeol.* T. 22: 1955 z. 2 s. 196—198, ilustr. rys.

384. ŚWIATOWIT. Rocznik poświęcony archeologii i badaniom pierwotnej kultury polskiej i słowiańskiej. T. 21. Red. nac. Włodzimierz Antoniewicz. 1. Warszawa 1955 PWN s. 392, tabl. 4, ilustr.
385. ŻÓŁTOWSKI Jerzy: Tysiącletni surowiec drzewny. (Brak zabezpieczenia drewna z wczesno-historycznej osady na terenie Starego Portu w Gdańsku). *Las pol.* 1955 nr 12 s. 21—22.

2. Językoznawstwo

386. BĄK Stanisław: Narzecze śląskie w dziejach języka i kultury polskiej. *Kwart. opol.* 1955 nr 2 s. 111—129.
387. BIROWSKA Nina: Z badań nad litewskimi imionami osobowymi. *Lingua posn.* T. 5: 1955 s. 6—10. Rez.
388. CHMIELEWSKI Janusz: Organizacja i stan badań sinologiczno-językoznawczych w Chinach. *Prz. orient.* 1955 nr 2 s. 161—181.
389. DRAPELLA Władysław Antoni: Żegluga — nawigacja — nautyka. Ze studiów nad kształtowaniem się pojęć morskich. Cz. 1. Wiek XVI—XVIII. Wyd. 1. Wrocław 1955. Oss. s. 270. Rec. W. D. Por. *jęz.* 1955 z. 5 s. 194—195.
390. DOROSZEWSKI Witold: Studia fonetyczne z kilku wsi mazowieckich. Wyd. 1. Wrocław 1955. Oss. s. 70, 2 nlb.
391. FRIEDRICH Henryk: Gwara kurpiowska. Fonetyka. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN. s. 129.
Rec.: Basara Anna. *Por. jęz.* 1955 z. 6. s. 231—234.
392. FRINTA Antonin. Bohemismy a paleoslovenizmy v lužickosrbeske terminologii krześťanské a jejich diejepisny vyznam. Praha 1954. x
Rec.: Petr Jan. *Por. jęz.* 1955 z. 8 s. 311—315.
393. FURDAL A.: Mazowieckie dyspalatalizacje spółgłosek wargowych miękkich. Wrocław 1955. Oss. s. 60, mapy 4, PAN, Komitet Językoznawczy. Monografie Polskich Cech Gwarowych I.
394. GLAPA Adam: Potrzeba słownika odzieżowego. *Postęp krawiecki* Poznań 1955 nr 6.
395. GOŁĄB Piotr: Gwara Schodni i okolicy. Wyd. 1. Wrocław 1955 Oss. s. VI, 202, map 3.
396. GOSIEWSKA Zofia: Uwagi nad językiem „Bogunki na Gople“ Ryszarda Wincentego Berwińskiego. 1955 s. 31—52. *Pr. polonist.* Ser. 12.
397. HRABEC Stefan: O nazwie „Mazowsze“. 1955 s. 5—20. *Pr. polonist.* Ser. 12.
398. JASSEM Wiktor: Na tropie ginących gwar. (Zakład Fonograficzny, Poznań) Rozm. przepr. Jerzy Kottłuniak. *Widnokrąg* 1955 nr 22 s. 3, ilustr.
399. KARASiewicz Mieczysław: Teksty gwarowe. *Jęz. pol.* 1955 nr 3 s. 199—201.

400. KIELCZEWSKA-ZALESKA Maria: Osieki na Pomorzu Gdańskim. (Znaczenie badań toponomastycznych dla historii osadnictwa). *Prz. zach.* 1955 nr 1/2 s. 198—208, mapy.
401. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Zagadnienie słowiańskiego języka liturgicznego w kościołach katolickich Jugosławii. *Tyg. powsz.* 1955 nr 45 s. 3.
402. MOŃCZAK Witold: O zasięgach typów polskich nazw miejscowych w XVI wieku (prócz Śląska i Pomorza). *Jęz. pol.* 1955 nr 1 s. 26—41, tab.
403. MOSZYŃSKI Leszek: Geografia niektórych zapożyczeń niemieckich w staropolszczyźnie. Poznań 1954 PWN.
Rec.: Cienkowski Witold. *Por. jęz.* 1955 z. 1 s. 24—26; Sławski Franciszek. *Jęz. pol.* 1955 nr 3 s. 223—228.
404. MOSZYŃSKI Kazimierz: Skąd poszła nazwa gołąb? *Jęz. pol.* 1955 nr 3 s. 189—194.
405. NITSCH Kazimierz: Pogadanki o imionach i nazwiskach: Śrzednicki. *Jęz. pol.* 1955 nr 1 s. 79.
406. NITSCH Kazimierz: Prof. Nitsch o Śląsku. Rozm. przepr. Gertruda Lucja Butlerowa. *Świat i Życie* 1955 nr 18 s. 3.
407. ONOMASTICA. Pismo poświęcone nazewnictwu geograficznemu i osobowemu. R. 1. Red. nac. Witold Taszycki. Wrocław 1955 Oss. s. 250.
408. PAWŁOWSKI Eugeniusz: Gwara podegrodzka wraz z próbą wyznaczenia południowo-zachodniej granicy gwar sądeckich. Z. 3 mapkami i 10 ilustr. w tekście słownika. Wrocław 1955. s. 304, map 3.
409. POMIANOWSKA Wanda: Z prac nad kartografią lingwistyczną. *Por. jęz.* 1955 z. 7 s. 250—259.
410. PÓLNOCNO-POLSKIE teksty gwarowe od Kaszub po Mazury. (Z mapką). Red. K. Nitsch. Kraków 1955 Tow. Miłośników Języka Polskiego s. 74, mapa 1.
411. PRZEGLĄD bibliograficzny za lata 1946—1948. (Sławistyka). *Rocz. sławist.* T. 17: 1955 cz. 2 s. 140—299.
412. RECZEK Stefan: Ziemia po polsku zaorana. Z wędrówek dialektologa. *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 7 s. 2.
413. RESPOND Stanisław: Badania nad językiem polskim Śląska. *Kwart. opol.* 1955 nr 2 s. 53—63.
414. RESPOND Stanisław: Obrona języka polskiego na Śląsku. *Kwart. opol.* 1955 nr 1 s. 26—39.
415. RESPOND Stanisław: Prastara księga polskości Śląska. (Nazwy miejscowe i imiona osobowe). *Wiedza i Życie* 1955 nr 2 s. 74—79, ilustr. mapy.
416. RESPOND Stanisław: Słęza i jej derywaty. *Onomast.* 1955 z. 1 s. 7—40. Res. s. 140.

417. ROSPOND Stanisław: Słownik nazw śląskich. (Problematyka i dotychczasowy etap badawczy). *Onomast.* 1955 z. 1 s. 198—211. Res. s. 212.
418. ROZWADOWSKI Jan: Studia nad nazwami wód słowiańskich. Kraków 1948.
Rec.: Rysiewicz Zygmunt. *Światowit* T. 21: 1955 s. 379—384.
419. RUDNICKI Mikołaj: Najnowsze prace o mazurzeniu i własne uwagi. (Z historii metod badań dialektologicznych w Polsce). *Por. jęz.* 1955 z. 5 s. 185—193.
420. SADURSKA Anna: Odczytanie pisma kreteńskiego linearnego B. *Dawna Kult.* 1955 nr 2 s. 56—64, ilustr.
421. SYCHTA Bernard: Element morski w kaszubskiej frazeologii. *Jęz. pol.* 1955 nr 1 s. 1—8.
422. TASZYCKI Witold: Stan prac nad słownikiem staropolskich nazw osobowych. *Onomast.* 1955 z. 1 s. 193—198. Res. s. 212.
423. TEKSTY gwarowe lubelskie. Zapis. Tadeusz Brajerski. *Jęz. pol.* 1955 z. 2 s. 145—147.
424. TEKSTY gwarowe orawskie. Zapis. Mieczysław Karaś, Alfred Zaręba. *Jęz. pol.* 1955 nr 1 s. 67—73.
425. Z ZAGADNIEN kształtowania się języka narodowości i języka narodu. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN s. 105.

3. Antropologia

426. CZEKANOWSKI Jan: Goci a Lechici i dowody antropologiczne *Prz. Antropol.* t. XXI 1955 s. 854—888.
427. CZEKANOWSKI Jan: Szkic syntetyczny etnogenezy Słowian. *Prz. antropol.* T. 21: 1955 z. 1 s. 73—78.
428. DĄBBSKI Jerzy: Ludność kultury fatianowskiej w świetle badań antropologicznych. *Światowit* T. 21: 1955 s. 139—146. Res. Rez:
- 428a GAJEK Józef, Jan Czekanowski jako etnograf. *Prz. antrop.* T. 21 s. 1010—1030.
- 428b J. G. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze we Wrocławiu. *Prz. antrop.* T. 21. s. 1203.
429. KONFERENCJA antropologiczna w sprawie badań etnogenetycznych w Osiecznej, w dn. 13—16 XII 1952 r. *Prz. antropol.* T. 21: 1955 z. 1 s. 28—167. Rez. Sum.
430. KRYTYCZNA ocena dotychczasowego dorobku antropologii polskiej w zakresie etnogenezy. Oprac. Wojciech Koczka, Jan Mydlarski, Bolesław Rosiński, Eugenia Stołyhwa, Andrzej Wierciński. Dyskusja. *Prz. antropol.* T. 21: 1955 z. 1 s. 78—117, tab.
431. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Zwrot w badaniach nad etnogenezą Słowian w nauce radzieckiej. Dyskusja. *Prz. antropol.* T. 21: 1955 z. 1 s. 30—68.

432. PRZEGLĄD Antropologiczny. Organ Polskiego Towarzystwa Antropologicznego i Polskich Zakładów Antropologii. T. 21: 1955. Z. 1; Wrocław 1955 PWN s. 506, tabl. 7, ilustr.
433. ZAGADNIENIE etnogenezy w antropologii polskiej. Uwagi ogólne oraz pierwsze próby ujęć syntetycznych. Oprac. Wojciech Koczka, Jan Mydlarski, Bolesław Rosiński, Eugenia Stołyhwa, Andrzej Wierciński. *Prz. antropol.* T. 21: 1955 z. 1 s. 68—73.

4. Geografia i Krajoznawstwo

a) Demografia, antropogeografia

434. JOSIAH Cox Russel: British Medieval Population. The University of Nev Mexico Press. Albuquerque 1948 str. XVI, 389.
Rec.: Vielrose E.: Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych 1955, t. XV/1953, s. 387—395 (Bibliografia).
435. SZTUM DE SZTREM Edward: Elementy demografii. Warszawa 1955 PWG s. 235.
Rec.: Piotrowski Jerzy. *Prz. Ubezpiec. społ.* 1955 nr 5 s. 159—160.
436. VIELROSE Egon: Ludność Polski w okresie powojennym z punktu widzenia demografii potencjalnej. *Prz. statys.* 1955 nr 2 s. 105—112, tab.
437. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: Problemy demograficzne Ziemi Odzyskanych. *Tyg. powsz.* 1955 nr 30 s. 4, ilustr.

b) Krajoznawstwo (atlasy, mapy, przewodniki)

438. ATLAS historique et géographique Vidal-la Blache. Paris 1951.
Rec.: ZIERHOFFER August. *Prz. geogr.* T. 27: 1955 z. 1 s. 174—176.
439. BISKUP Marian, TOMCZAK Andrzej: Mapy województwa pomorskiego w drugiej połowie XVI w. 1. Rozmieszczenie własności ziemskiej. 2. Sieć parafialna. Warszawa 1955 PWN s. 180, mapy 2. Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu. R. 58. Za rok 1953. Z. 1.
440. GRAŻYŃSKI Jan: Z podróży do Ameryki Południowej. Od Okęcia do Zatoki Guanabara. *Iskry* 1955 nr 26 s. 4; *Głos Tyg.* nr 26 s. 2; *Świat i ludzie* nr 26 s. 3; *Świat i My* nr 163 s. 3; *Widnokrąg* nr 25 s. 3, ilustr.
441. GÓRNY Śląsk. Prace i materiały geograficzne. Red. Antoni Wrzosek. Kraków 1955 Wyd. Literackie s. 680, tabl. 1, ilustr. Polskie Towarzystwo Geograficzne. Oddział w Stalinogrodzie [Katowice].
442. KACZMARSKI Bogusław: Narada w sprawie atlasu historycznego Polski u schyłku feudalizmu. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 6 s. 157—162.
443. LIPKO Stanisław: O udział nauczycieli geografii w monograficznych opracowaniach małych miast i osiedli wiejskich. *Geogr. w Szk.* 1955 nr 3 s. 152.

444. MAJCHRAK Józef: Z wędrówek po Dolnym Śląsku. *Kłosa* 1955 nr 13 s. 1, 3.
445. NATANSON-LESKI Jan: Zarys granic i podziałów Polski Najstarszej. Wrocław 1953.
Rec. Ładogórski Tadeusz. *Czas geogr.* T. 25. 1955.
446. WIERCHY. Rocznik poświęcony górcom. Organ Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wydawany przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. R. 24: 1955 Przewodniczący kom. red. Walery Goetel. Warszawa 1955 Sport i Turystyka s. 254, tabl. 4, ilustr.
447. ZEMBATY Jan: Opole i Opolszczyzna. Monografia krajoznawcza. Mapki oprac. Roman Horoszkiewicz. Wyd. 2 popr. i rozszerzone. Warszawa 1955 Sport i Turystyka s. 207, mapa 1, ilustr.

5. Historia

a) Historia wsi, historia gospodarcza, osadnictwa, historia prawa

448. BARANOWSKI Bohdan: Walka klasowa chłopów ze starostwa brańskiego na Podlasiu w XVII—XVIII w. *Rocz.-i Dziejów społ. i Gosp.* 1955, t. XV, s. 77—144.
449. BARANOWSKI Bohdan: Z dziejów antyfeudalnych ruchów chłopów na Podlasiu. (Walka chłopów suraskich z feudalnym uciskiem w XVI—XVIII wieku). Warsz. 1953. LSW s. 156.
Rec.: Glinka Jan. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 648—653; rec.: Brzyboś Adam. *Rocz.-i Nauk społ. i gosp.* T. 15, s. 470—472.
450. BIENIARZÓWNA Janina: O chłopskie prawa. Szkice z dziejów wsi małopolskiej. Kraków 1954.
Rec.: Baranowski Bohdan. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 4 s. 745—747; Goldberg Jakub: Walka chłopów w kasztelanii krakowskiej, *Rocz.-i Dziejów społ. i gosp.* t. 16: 1954 (wyd. 1955) s. 472—474.
451. BRODA Józef: Cech włóczków w Krakowie *Rocz.-i Dziejów społ. i Gosp.* 1955, t. 16: 1954 s. 285—315.
452. BURSZA Józef: Szkice z dziejów wsi. Warszawa 1955 LSW s. 238.
453. CHMIELEWSKA Maria, CHMIELEWSKI Waldemar: Ślady najazdu scytyjskiego w północnej części Wyżyny krakowsko-wieluńskiej. *Dawna Kult.* 1955 nr 1 s. 12—16, ilustr. rys.
454. CHOJNACKI Władysław: Z dziejów Warmii i Mazur. (Polskie gazety królewskie w XVIII w.) *Mazury i Warmia* 1955 nr 2/3 s. 78.
455. CIEŚLAK Tadeusz: Walka chłopów pomorskich o wyzwolenie społeczne i narodowe w latach 1845—1848. Warszawa 1955 LSW s. 85.
456. CODELLO Aleksander: Na tropach walk z uciskiem feudalów. (Wieś rzeszowska w XVIII w.) *Now. Tyg.* 1955 nr 21 s. 2.

457. CZALBOWSKI Andrzej: Tajemnica słowiańskiego grodu (w Szczecinie). *Tryb. Woln.* 1955 nr 51 s. 4; ilustr.
458. DUBIEL Ludwik: Jak wyglądała wieś śląska przed 100 laty? Kartka z dziejów kultury ludowej. *Na Niedzielę* 1955 nr 56 s. 2, ilustr.
459. DUBIEL Ludwik: Wpływ stosunków społeczno-gospodarczych na budownictwo ludowe w Beskidach Śląskich. *Świat i Życie* 1955 nr 30 s. 2, ilustr.
460. DZIEWOŃSKI Kazimierz: W sprawie aktualnej problematyki badań nad rozwojem osiedli w Polsce. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 Nr 2 s. 289—300. Sod. s. 498. Sum. s. 506.
461. E. G.: Średniowieczny trakt tranzytowy Ratybona-Kijów. *Drogown.* 1953 nr 6 s. 152.
462. FALNIOWSKA Alicja, FRANCIĆ Mirosław: „Ustanowienie kompanii gospodarskiej” we wsi Boguchwałowicach. *Zesz. nauk UJ* nr 2 Historia 1955 z. 1 s. 107—121, tab. (x)
463. FLÓROWSKI A. V.: Česko-ruské obchodní styky v minulosti (X—XVIII století). *Statní pedagogické nakladatelství*. Praha 1954 s. 395, ilustr. i mapa.
Rec.: Kossowski Aleksander. *Rocz. Dziejów Społ. i gosp.* 1955, t. 16: 1954 s. 439—441 (bibl.)
464. FRANCIĆ Mirosław: Technika młynów wodnych w Polsce w XVI i XVII w. (*Kwart. Hist. Kult. mat.* 1954 nr 1—2 s. 79—103).
Rec.: Łuczak Czesław, *Rocz.-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, t. 16: 1954, s. 429—433.
465. GENTZEN Felix Heinrich: Sprawa ziem polskich w rewizjonistycznej historiografii Niemiec Zachodnich i w pracach historyków NRD. Tł. z niem. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 1 s. 278—290. (x)
466. GERLACH Jan: Żołnierz łanowy i dymowy w Polsce feudalnej. *Spraw. TN Tor.* R. 6: 1952 z. 1/4 wyd. 1955 s. 73—80.
467. GRABSKI A.: Uwagi o rozwoju handlu wiejskiego w woj. poznańskim. *Ekon.* Nr 1/55 str. 222.
468. GROMADZKI Julian: Bibliografia z dziedziny zagadnień socjalnych i pokrewnych *Prz. Zagad. socjal.* 1955 nr 2 s. 74—77. (x)
469. GROSSER Martin: Krótkie i bardzo proste wprowadzenie do gospodarstwa wiejskiego. Oprac. Stefan Ingłot. Wrocław 1954. Oss.
Rec.: Heck Roman. *Sobótka* R. 10: 1955 nr 3 s. 505—509.
470. HALICZ Emanuel: Kwestia chłopska w Królestwie Polskim w dobie powstania styczniowego. Warszawa 1955 Książka i Wiedza s. 361, tabl. 16.
471. HENSEL Witold: Prace Instytutu Historii Kultury Materialnej. *Nauka pol.* 1955 nr 3 s. 131—141.
472. HENSEL Witold: Sprawozdanie Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN za rok 1954. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 243—255.

473. INSTRUKCJA. Dz. Urz. Min. Finans. 1955 nr 13: opracowanie i wykonywanie preliminarzy wydatków oraz księgowanie wpłat i wydatków z samoopodatkowania ludności wsi. poz. 55.
474. JAMROGIEWICZOWA Janina: „Ojczyzna nasza to Lud Polski...“ W 120 rocznicę pierwszego manifestu Gromady Grudziąż. *Tyg. demok.* 1955 nr 43 s. 2, ilustr.
475. JAROSZYK Henryk: Kartki z minionych dni. (Walka z germanizacją ziemi złotowskiej). *Głos Tyg.* 1955 nr 45 s. 2, ilustr.
476. JASIEŃCZAK Paweł: Dni wczorajsze staropolskiego okręgu. — W Małcu i nad Bobrą. (Fragm. rep.) *Sł. Tyg.* 1955 nr 13 s. 1, nr 14 s. 2, ilustr.
477. JASIEŃCZAK Paweł: Podeprzeć bo runie. (Ruiny wielkiego pieca w Samsonowie). *Świat* 1955 nr 45 s. 10—11, ilustr.
478. JEDLIŃSKI Jerzy: Wielki piec w Ciszówce. Przyczynek do ekonomiki przemysłu hutniczego w Królestwie Polskim w latach trzydziestych XIX w. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 136—152, tab. mapa. *Krat. sod.* s. 267. *Sum.* s. 280—281.
479. KAMIŃSKA Janina: Gniezno — gród stołeczny Polan zbudowany w VIII wieku. *Życie Warsz.* 1955 nr 86 s. 4, ilustr.
480. KAMIŃSKA Janina: W poszukiwaniu śladów Wiślan. Kraków-Wiślica-Lipsko. *Życie Warsz.* 1955 nr 180 s. 4, mapa.
481. KANDZIORA Jakub: O białostockim hutnictwie sprzed 1700 lat. *Świat i Ludzie* 1955 nr 3 s. 3.
482. KERSTEN Adam: Wyzwolenie wojna ludu ukraińskiego, a wystąpienia chłopów polskich lat 1648—1654. *Kwart. Inst. pol.-radz.* 1955 nr 1/2 s. 201—231.
483. KIENIEWICZ Stefan: Ruch chłopski w Galicji w 1846 roku. Wrocław 1951. Oss.
Rec.: Tyrowicz Marian. *Rocz-i Nauk społ. gosp.* 1955 T. 15: 1953 s. 347—351 (bibliografia).
484. KLICHOWSKA Melania: Z badań nad roślinami uprawnymi Polski wczesnośredniowiecznej. *Dawna Kult.* 1955 nr 1 s. 22—30, ilustr. tab.
485. KLUK Krzysztof: O rolnictwie, zbożach, łąkach, chmielnikach, winnicach i roślinach gospodarskich. Oprac. Stefan Ingłot. Wrocław 1954. Oss.
Rec.: Topolski Jerzy. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 199—203; Karwacki W. *Postępy Nauk roln.* 1955 nr 1 s. 147—151; P. Z.: Dzieło kanonika kruszwickiego. *Dziś i Jutro* nr 9 s. 7.
486. KOŁŁATAJ Hugo: Listy Anonima i Prawo polityczne narodu polskiego. T. 1—2. Warszawa 1954. PWN.
Rec.: Hinz Henryk: Wielki patriota i bojownik Oświecenia. *Tryb. Ludu* 1955 nr 90 s. 3, ilustr.; Rostworowski Emanuel. *Prz. hist.* T. 46: 1955 z. 3 s. 502—507.

487. KOŁODZIEJCZAK Mieczysław, ROSIAK Stefan: Akta Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Łodzi *Archeion* T. 24:1955 s. 257—276. *Sod.* s. 394. *Sum.* s. 399.
488. KONICKI Zdzisław: Gdy wasy świadczyły o narodowości i pochodzeniu. (Z historii obyczajów XIX w.) *Probl.* 1955 nr 2 s. 186, ilustr.
489. KORZEC Paweł: Rok 1905 na ziemi łódzkiej. (Kwestia agrarna i ruch chłopski). Ilustr. Benon Liberski. *Łódź liter.* 1955 nr [2/3] s. 1—2.
490. KOWALENKO Władysław: Dalsze badania nad starosłowiańskimi portami na Bałtyku z IX—XIII w. *Prz. zach.* 1955 nr 1/2 s. 164—197, ilustr. mapy. (x)
491. KOZŁOWSKI Zygmunt: Kredyt rolny w Polsce burżuazyjnej i w Polsce Ludowej. Warsz. 1955.
Rec.: Miekus Kazimierz, Rojewski Marian. *Finanse* 1955 nr 5 122—127.
492. KUTRZEBA-POJNAROWA Anna: Międzyuczelniane obozy etnograficzne na Kurpiowszczyźnie uniwersyteckiego studium historii kultury materialnej w latach 1952—1954. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 224—236, ilustr. rys. mapa. (x)
493. KUZIŃSKI Stanisław: Rezerwy i dźwignie wzrostu produkcji rolnej w indywidualnej gospodarce chłopskiej. *Fragm. pracy „Dysproporcja pomiędzy rozwojem przemysłu, a rozwojem rolnictwa w okresie industrializacji i walka o jej przewyciężenie“.* *Mat. i Studia INS* Ser. T. 2: 1955 s. 70—117, tab. (x)
494. KWARTALNIK Historii Kultury Materialnej. Red. Gieysztor Aleksander. Warszawa 1955 PWN. R3 nr 1 s. 288, tabl. 28, nr 2 s. 290—513, tabl. 30, ilustr., tabl. 13, nr 3 s. 520—668.
495. KWARTALNIK Historyczny. Red. nacz. Bogusław Leśnodorski. Warszawa 1955 PWN, R. 62, nr 1 s. 311, nr 2 s. 302, nr 3 s. 251, nr 4—5 s. 361, nr 6 s. 195, Treść rocznika 62 s. 10.
496. KWARTALNIK Historyczny — Przekłady. 3 [4]. Zagadnienia nauki historycznej. Red. Karol Lapter. Warszawa 1955 PWN s. 188.
497. KWAŚNIEWSKA I.: Zbiór przepisów prawnych dotyczących spółdzielczości produkcyjnej. Według stanu na dzień 31 grudnia 1954 r. Oprac... Wyd. 1. Warszawa 1955 PWRiL s. 1003, tabl. 2.
498. LABUDA Gerard: Słowiańszczyzna pierwotna. Wybór tekstów. Warszawa 1954.
Rec.: Grudziński Tadeusz. *Kwart. hist.* 1955 nr 4/5 s. 237—240.
499. LESIŃSKI Henryk: Z historii związków gospodarczych Pomorza z Polską. Flandryjskie sukno, arrasy, południowe owoce... — Droga rybna. *Życie i Kult.* 1955 nr 43 s. 1—2 nr 45 s. 1.
500. ŁĘGA Władysław: W 35-lecie plebiscytu w Prusach Wschodnich. *Tyg. powsz.* 1955 nr 28 s. 3.
501. ŁOZIŃSKI Jerzy Zygmunt: O właściwe proporcje Katalogu Zabytków Gospodarczych. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 132—135. *Krat. sod.* s. 266—267. *Sum.* s. 280.

502. ŁUCZAK Czesław: Rozruchy głodowe w Wielkopolsce w r. 1847. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* wyd. 1955. T. 15: 1953 s. 111—114, tab. Krat. sod. Rès.
503. MAŁEJCZYŃSKI Karol: Polskość Ziemi Zachodnich. Warsz. 1954.
Rec.: St. O.: Czy interesują Cię Ziemi Zachodnie? *Nowy Świat* 1955 nr 14 s. (3).
504. MAŁOWIST Marian: Rzemiosło polskie w okresie Odrodzenia. Wyd. 2. Warsz. 1954.
Rec.: Tymieniecki Kazimierz: Kryzys feudalizmu w zachodniej Europie w świetle dziejów rzemiosła i kwestia źródeł odrębnej problematyki polskiej. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 610—629.
505. MAŁOWIST Marian: Studia z dziejów rzemiosła w okresie kryzysu feudalizmu w zachodniej Europie w XIV i XV wieku. Warsz. 1954.
Rec.: Tymieniecki Kazimierz: Kryzys feudalizmu w zachodniej Europie w świetle dziejów rzemiosła i kwestia źródeł odrębnej problematyki polskiej. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 610—629; Małczyńska Ewa. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 2.
506. MARKIEWICZ Janusz: Odpowiedź Magdzińskiego udzielona kancle rzowi Bismarckowi. Z tradycji walk o polskość Pomorza. *Nowy Tor* 1955 nr 39 s. 2.
507. MATEJCZYK H.: Z przeszłości Białostoczczyzny: O podatkach, opłatach, karach i sekwestratorach; O szarwarkach i serwitutach; Jak to było z Dojlidami. *Świat i Ludzie* 1954 nr 47, 1955 nr 2—3 s. 2.
508. MIESZCZANKOWSKI Mieczysław: Wyzysk pracującego chłopstwa jako najemnej siły roboczej przez obszarników i kułaków. *Fragm. pracy „Wyzysk mas pracujących chłopstwa w Polsce burżuazyjno-obszarniczej“*. *Mat. i Studia INS Ser. ekon.* T. 2: 1955 s. 292—360, tab.
509. MODRZEJEWSKI Józef: O średniowiecznych cechach. *Prz. piek.* 1955 nr 4 s. 18.
510. MOLENDĄ J.: Carat i klasy posiadające w walce z rewolucją 1905—1907 r. na wsi polskiej. *Prz. hist.* T. 46: 1955 z. 1—2 s. 139.
511. MORCINEK Gustaw: Mój Śląsk. (Z dziejów walk o powrót do Polski). *Życie Warsz.* 1955 nr 173 s. 8.
512. MUSIANOWICZ Krystyna: Przyczynki do osadnictwa mazowieckiego na Podlasiu w XII—XIII wieku. *Światowit* T. 21: 1955 s. 247—275, ilustr. mapa. Res. Rez.
513. MUSIANOWICZ Krystyna: Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy na Bródnie Starym. *Stolica* 1955 nr 30 s. 12, ilustr.
514. NICHTWEISS Johannes: Z zagadnień wtórnego poddaństwa i tzw. pruskiej drogi rozwoju kapitalizmu w gospodarce rolnej Niemiec Wschodnich. *Tł. z niem.* Walery Taborski; Polem.: Kuczyński Jürgen: Uwagi...; Nichtweiss J.: Moja odpowiedź... *Tł. z niem.* Leon Golański. *Kwart. hist.* *Przekł.* 1955 z. 1 s. 94—130.
515. ODYNIEC Wacław: Z badań nad rozwarstwieniem wsi na Pomorzu w XVIII w. *Kwart. hist.* 1955 nr 4/5 s. 191—203, tab. Rès. s. 360—361. Sok. s. 355. (x)

516. ORZECZOWSKI Kazimierz: Przekształcania praw chłopów do ziemi na Górnym Śląsku w końcu XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku. *Czas. prawno-hist.* R. 6: 1954 z. 1.
Rec.: Michalkiewicz Stanisław. *Sobótka* R. 10, 1955 nr 3 s. 509—517.
517. OWSIŃSKA Anna: Masowe ruchy chłopów dóbr królewskich na terenie województwa krakowskiego w drugiej połowie XVIII wieku. *Żesz. nauk UJ* nr 2 Historia 1955 z. 1 s. 67—105. Rez. Zsf. (x)
518. OWSIŃSKA Anna: Sprawa chłopska w świetle publicystyki poznańskiej z lat 1823—1848. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN s. 153.
519. PAGACZEWSKI Stanisław: Śladami dawnego przemysłu. (O ochronę zabytków dawnego przemysłu w Kielecczyźnie). *Tyg. powsz.* 1955 nr 48 s. 5, ilustr.
520. PETERS Stanisław: Nowe ujęcie Śląska w [uniwersyteckim] podręczniku historii Polski (opracowanym przez Instytut Historii PAN). *Świat i Życie* 1955 nr 5 s. 2.
521. PETERS Stanisław: Początki państwa polskiego w nowym świetle. *Now. Tyg.* 1955 nr 43 s. 1.
522. PIEKARCZYK Stanisław: Kilka uwag w sprawie kształtowania się i rozwoju narodowości polskiej. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 2 s. 98—125. Res. s. 300—1301. Sok. s. 296. (x)
523. PIEKUTOWSKI Lucjan: Srebrni rycerze. (Polskość Słowińców). *Życie Kult. Wsi* 1955 nr 1 s. [3], ilustr.
524. PLESNAR Leszek: Dawne zajazdy i gospody. *Świat i Życie* 1955 nr 32 s. 2—3, ilustr.
525. PRZEGLĄD Historyczny. T. 38—41.
Rec.: Wielowiejski Jerzy. *Archeol.* R. 5: 1955. 1952—1953 s. 285—286.
526. PRZYBOŚ Adam: Powstanie chłopskie w starostwie lanckorońskim i nowotarskim w r. 1670. Wydawnictwo Literackie 1953 s. 140.
Rec.: Goldberg Jakub. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, T. 16: 1954 s. 476—480 (bibl.); Bieniarzówna Janina. *Prz. hist.* 1955 z. 1/2 s. 265—270.
527. ROSTWOROWSKI Emanuel: Rola urzędu wiejskiego w walce klasowej wsi małopolskiej w drugiej połowie XVIII wieku. *Żesz. nauk. UJ* nr 2 Historia 1955 z. 1 s. 31—66. Rez. Zsf. (x)
528. RUSSOCKI Stanisław: Nieznany mandat ks. Janusza mazowieckiego w sprawie powstania chłopskiego w Prusach Książących w 1525 roku. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 608—609.
529. RUTKOWSKA-PLACHCIŃSKA Anna: Uwagi o gospodarce hodowlanej w Polsce w XIII i XIV w. *Prz. zach.* 1955 nr 3/4 s. 584—597.
530. SOBOL Bogdan: W sprawie „Zapomnianego przywileju o rękodziejstwie kmiecy“; SUCHENI-GRABOWSKA Anna: Uwagi w związku z listem mgra B. Sobola dotyczącym publikacji przywileju z r. 1539 o rękodziejstwie kmiecy w Ziemi Płockiej. *Prz. hist.* 1955 T. 45: 1954 z. 4 s. 877—884.

531. STUDIA wczesnośredniowieczne. Studia, materiały, sprawozdania. 3. Wyd. 1. Wrocław 1955, oss. s. 384, tabl. 154.
532. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Ruchy chłopskie na Mazurach w początkach XVI wieku. *Świat i My* 1955 nr 146 s. 3.
533. SUKERTOWA-BIEDRAWINA Emilia: Tulące. *Mazury i Warmia* 1955 nr 4/5 s. 97, ilustr.
534. SUPLIKI Chłopskie XVIII wieku z archiwum prymasa Michała Poniatowskiego. Wyd. Janina Leskiewicz, Jerzy Michalski. Warsz. 1954. Rec.: Rss. [Reinfuss] *Pol. Szt. lud.* 1955 nr 2 s. 123—124; Tonolski Jerzy. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 3 s. 169—173. Jedlicki Jerzy: Księga dokumentów uciemiężenia i zuchwalstwa. *Tryb. Ludu* 1955 nr 147 s. 6.
535. SYSKA Henryk: „W chłopskiej sukmanie jasny pan...” (Z historii ruchu ludowego w Królestwie Polskim). *Iskry* 1955 nr 41 s. 1.
536. SZALCZYŃSKI Tomasz: Pamiętnik... o powstaniu ludowym w Wielkopolsce w r. 1848. Wyd. Ludwik Gomolec. *Prz. zach.* 1955 nr 1/2 s. 249—265, ilustr. (x)
537. SZKOP Jan: Chłopi polscy w rewolucji 1905—1907 r. *Żel. Sztand.* 1955 nr 5 s. 4, ilustr.
538. ŚLĄSKI Kazimierz: Zaludnienie puszczy Polski zachodniej w okresie do XIV w. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, t. 16: 1954, s. 51—94.
539. ŚRENIOWSKI Stanisław: Kwestia chłopska w Polsce w XVII wieku. Szkice. Warszawa 1955 LSW s. 150.
540. ŚRENIOWSKI Stanisław: Problem rozwarstwienia chłopstwa w ustroju folwarczno-pańszczyńskim w Polsce. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 585—607. Rés. s. 666—667, Rez. s. 663—664. (x)
541. ŚRENIOWSKI Stanisław: Uwłaszczenie chłopów w Poznańskim. *Prz. Nauk hist. społ.* 1955. T. 5: 1954 s. 168—206.
542. ŚRENIOWSKI Stanisław: Z zagadnień ideologii prawnego ustrojowej w Polsce w XVII wieku. *Czas. prawn-hist.* 1955/54. T. 6, 1954 [z.] 2 s. 221—252. Res.
543. TOPOLSKI Jerzy: Zbiegostwo chłopów w dobrach kapituły gnieźnieńskiej w pierwszej połowie XVIII wieku. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955 t. 16: 1954 s. 95—112.
544. TRUDZIK Zbigniew: Od motyki do pługa. *Dawna Kult.* 1955 nr 1 s. 1—9, ilustr.
545. TRZEBIATOWSKI Klemens: Powiat bytowski ostoją polskości na Pomorzu Zachodnim. *Wiedza i Życie* 1955 nr 7 s. 492—493, ilustr.
546. TYMIENIECKI Kazimierz: Lenna chłopskie czy prawo niemieckie? (Rzecz z zakresu genezy form gospodarstwa czynszowego w Polsce średniowiecznej). *Rocz-i hist.* Warszawa 1955. R. 20: 1951/52 s. 59—120. Res. Rez. (x)
547. TYMIENIECKI Kazimierz: Narocznicy w gospodarstwie feudalnym. Studium z dziejów gospodarczo-społecznych wczesnego średniowiecza. Wyd. 1. Warszawa 1955 PWN s. 128.

548. TYMIENIECKI Kazimierz: Odpowiedź. (Polemika z recenzją L. R. Le-wittera z pracy K. Tymienieckiego „Ziemie polskie w starożytności” zamieszczoną w *The English Historical Review* 1952 r. *Rocz-i hist.* Warszawa 1955. R. 20: 1951/1952 s. 227—230.
549. TYMIENIECKI Kazimierz: Początki państw słowiańskich w oświe-
leniu gospodarczym. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, t. 16: 1954,
s. 9—50.
550. TYMIENIECKI Kazimierz: Przemiany w ustroju polskiej wsi wczes-
nofeudalnej i ich wpływ na wzrost sił wytwórczych. *Kwart. hist.*
R. 62: 1955 nr 3 s. 3—35, Res. 247—248. Sok. s. 243. (x)
551. TYMIENIECKI Kazimierz: Przyczyny odpadnięcia Śląska od Polski.
Spraw. Wrocł. TN/1955. R. 6: 1951 s. 55—59.
552. TYROWICZ Marian: Wizerunki sprzed stulecia. Fragmenty biogra-
ficzne rewolucyjnych dziejów Ziemi Krakowskiej 1815—1846. *WL/1955.*
553. WACHHOLZ Szczepny: Reforma chłopska w Rzeczypospolitej Kra-
kowskiej w świetle dokumentów archiwalnych. *Czas. prawn-hist.*
1955 T. 6: 1954 [z.] 2 s. 287—337. Res.
554. WACHOWSKI M.: Alojzy Biernacki — pionier postępu rolniczego
w Polsce w pierwszej połowie XIX wieku. *Postępy Nauk roln.* 1955
nr 5 s. 105—115.
555. WAKAR Andrzej: Niektóre problemy pięćsetlecia (zjednoczenia Po-
morza, Warmii i Mazur z Polską). *Mazury i Warmia* 1955 nr 1 s. 3—5,
ilustr.
556. WAREŻAK Jan: Osadnictwo kasztelanii łowickiej (1136—1847) Część
I Łódź 1952, s. 286, 2 mapy, 4 plany [Łódzkie Towarzystwo Naukowe
Wydział II, nr 6].
Rec.: Kamiński Adam. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, t. 16: 1954
s. 447—451.
557. WĄSICKI Jan: Kolonizacja niemiecka w okresie Prus Południowych
1793—1806 *Przegląd Zachodni*, nr 9—10 1953, Studia wielkopolskie).
Rec.: Mencil Tadeusz. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, T. 16: 1954
s. 451—457.
558. WĄSOWICZ Krzysztof Dunin: Z dziejów sojuszu obszarnictwa z bo-
gatyńskim chłopstwem w Galicji (1907—1914). *Prz. hist.* 1955 z. 1/2
s. 213—239. Rés. s. 289—290. Rez. s. 279—280; *Żel. Sztand.* 1955 nr 43
dod. s. 1—24.
559. WIŚNIEWSKI Jerzy: Przesłanki tworzenia się układu kapitalistycz-
nego w rolnictwie zachodnio-pomorskim w w. XVIII. *Kwart. hist.*
1955 R. 61: 1954 nr 4 s. 116—136. Res. s. 411—412. Sod. s. 402—403. (x)
560. WOJCIECHOWSKI Zygmunt: Uwagi o nazwach i lokalizacji plemion
polskich na tle sąsiedztwa słowiańskiego. *Pam. słow.* 1955 T. 4: 1954
z. 2 s. 324—339. (x)
561. WOJTECKI Aleksander: Zwiedzamy Górę Ślęzę — ośrodek starożyt-
nych Ślęzan. *Poznaj. Świat* 1955 nr 9 s. 6, ilustr.

562. ZAKRZEWSKA-DUBASOWA Mirosława: Źródła archiwalne do dziejów walk o wyzwolenie narodowe i społeczne w Lubelszczyźnie w. XIX—XX *Archeion* T. 24: 1955 s. 212—224. *Sod.* s. 393—394. *Sum.* s. 339. (x)
563. ZAPISKI bibliograficzne. *Kwart. hist.* R. 61: 1954 nr 4 s. 319—331, R. 62: 1955 nr 1 s. 251—257, nr 3 s. 182—189. (x)
564. ZIENTARA Benedykt: Dzieje małopolskiego hutnictwa żelaznego XIV—XVII w. Warsz. 1954.
Rec.: Pazdur Jan. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 194—199; Herbst Stanisław. *Prz. hist.* 1955 z. 4 s. 638—640.
565. ZIENTARA Benedykt: Ze studiów nad historią techniki polskiego hutnictwa żelaznego w XVIII w. *Prz. hist.* T. 43: 1952 nr 7, i nadbitka Warszawa 1952.
Rec.: Pazdur Jan. *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955, T. 15. 1953, s. 366—369 (bibliografia).
566. ZINS Henryk: Echa Wielkiej Wojny Chłopskiej na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. *Kult. i Życie* 1955 nr 39 s. 2.
567. ZINS Henryk: Położenie ludności chłopskiej na Warmii w pierwszej połowie XVI w. *Kwart. hist.* 1955 nr 4/5 s. 56—79, tab. *Res.* s. 357—358. *Sok.* s. 352. (x)
568. ZGÓRNIAK Marian: Rola plebanii w wyzysku chłopstwa i jego walce klasowej na wsi małopolskiej w drugiej połowie XVIII wieku. *Kwart. hist.* 1955 nr 4/5 s. 80—107. *Res.* s. 358. *Sok.* 352—353. (x)
569. ŻYWIRSKA Maria: Kolonia Reden w Dąbrowie Górniczej — najstarsze osiedle górnicze w Zagłębiu Dąbrowskim. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 1 s. 99—118, ilustr. rys. *Krat. sod.* s. 264—265. *Sum.* s. 278—279.

b) Działacze ludowi, etnografowie

570. BARNAS Kazimierz: List z Zakopanego. (Uroczystości Sabalowe). *Życie liter.* 1955 nr 28 s. 4, ilustr.
571. BURSZA Józef: Stanisław Szczotka (1912—1954). *Rocz-i Dziejów społ. i gosp.* 1955 T. 15: 1953 s. 411—412.
572. DEBSKI Stefan: O Jirasku, pisarzu ludowym. *Tryb. Ludu* 1955 nr 70 s. 4, ilustr.
573. DUBIEL Ludwik: Józef Lompa — pionier polskiej etnografii na Śląsku. *Tryb. rob.* Stalinogród [Katowice] 1955 nr 138.
574. ENDER Janina: Ks. Józef Szafranek, trybun ludu śląskiego. Warsz. 1952.
Rec.: Jakóbczyk Witold. *Rocz-i hist.* 1955 R. 20: 1951/1952 s. 218—219.
575. KAPENIAK Józef: Ród Gąsieniców. Warsz. 1954.
Rec.: Kwiecińska Teresa: Tradycyjna epoka. *Nowa Kult.* 1955 nr 13, s. 6; Przygórski Zbigniew: Saga rodu Gąsieniców. *Od A do Z* nr 6 s. 2, ilustr. *Tyg. powsz.* 1955 nr 25 s. 8. (v. 623).

576. LESZCZYŃSKI Józef: Najwybitniejszy pisarz śląski XVII wieku Gdacjusz A. *Głosy znad Odry* 1955 nr 9 s. 2.
577. LIETZ Zygmunt: Franciszek Gorzkowski — syn ziemi warmińskiej. *Świat i My* 1955 nr 167 s. 2.
578. LIGACZ Ryszard: Sylwetki uczonych śląskich. Rudolf z Rud i Jan z Kluczborka. *Kwart. opol.* 1955 nr 2 s. 131—147.
579. MATYNIAK Alojzy: O człowieku-instytucji, który lud polski bez reszty ukochał — Oskar Kolberg. *Sprawy i Ludzie* 1955 nr 4 s. 1.
580. MIEDZIŃSKI Florian: Chłopski rewolucjonista — ks. Piotr Ściegieny. *Widnokrąg* 1955 nr 44 s. 2, ilustr.
581. OBRZUD Zdzisław: Jan Kupiec, ludowy poeta śląski. *Świat i Życie* 1955 nr 5 s. 1—2.
582. PAMIĘCI twórcy Etnologicznej Szkoły Wiedeńskiej (Schmidt W.) *Collect. theol.* A. 25: 1955 fasc. 4 s. 565—574.
583. PAUKSZTA Eugeniusz: Nowokramskie sprawy. (Odwiedziny u zastużonych działaczy-obronców polszczyzny w pow. babimojskim w ziemi lubuskiej). *Pomorze* 1955 nr 5 s. 14, ilustr.
584. RUDZKA Ewa: Wielki lekarz i góralski gęślarz — Sabala Krzeptowski J. *Od A do Z* 1955 nr 22 s. 2, ilustr.
585. RYMARZ Stefan: Sabala (Krzeptowski J.) *Świat i Życie* 1955 nr 21 s. 2.
586. TETMAJER Kazimierz: Na skalnym Podhalu. Ilustr. Andrzej Stopka. Wstęp napisała Aniela Lempicka. Kraków 1955 Wyd. Literackie s. 506.
587. WANTUŁA Jan: Karty z dziejów ludu Śląska Cieszyńskiego. Warszawa 1954.
Rec.: Górski Ryszard: Książka chłopskiego badacza. *Ziel. Sztand.* 1955 nr 10 s. 10, ilustr.
588. ŻYCHOWSKI Marian: Piotr Ściegienny. *Nowe Drogi* 1955 nr 3 s. 74—83.

c) Walki klasowe

589. BARANOWSKI Bohdan: Walka klasowa chłopów ze starostwa barańskiego na Podlasiu (w XVII—XVIII). *Rocz-i Dziejów społ. gosp.* 1955 T. 15: 1953 s. 77—110. *Krat. sod.* *Sum.*
590. BOGATYŃSKI Władysław: Walka chłopów z uciskiem w Polsce w XVII i XVIII wieku. Kraków 1955 Muzeum etnograficzne. s. 83, ilustr.
591. GÓRSKI Józef: Fornale. Z życia i walk robotników rolnych. Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1955 LSW s. 199, ilustr.
592. KACZMAREK Roman: „Bunty” czeladzi miast fabrycznych w okręgu łódzkim do 1830 roku. *Prz. Nauk. hist. społ.* Warszawa 1955 T. 5, s. 124—131.
593. KOZŁOWSKI Józef: Rewolucja 1905 roku na wsi polskiej. *Za Woln. Lud.* 1955 nr 1 s. 14—15, ilustr.

594. KUŹMIŃSKI Tadeusz: Walki klasowe na wsi lubelskiej w latach 1918—1919. Wyd. 1. Warszawa 1955 LSW s. 171.
595. MISIEWICZ Władysław: Krzeszowice we wspomnieniach Jagielskiego. (Strajk chłopów w Krzeszowicach). *Życie kult. ziemi rzesz.* 1955 [nr 1] s. 7, ilustr.
596. PIWARSKI Kazimierz: Polacy śląscy w walce o społeczne i narodowe wyzwolenie. 1848—1914. Wyd. 1. Warszawa 1955 LSW s. 171.
597. POKORA Leon: Kaszubi — obrońcy polskości Pomorza. *Poznaj Świat* 1955 nr 6 s. 1—2, ilustr.
598. POPIOŁEK Kazimierz: Radykalni przywódcy chłopów śląskich. Wyd. 2. zmien. i uzup. Stalinogród [Katowice] 1955 Śląsk przy Wyd. Górniczo-Hutniczym s. 75, ilustr.
599. POPIOŁEK Oswald Stefan: Bunty chłopskie na Górnym Śląsku do roku 1811. Wyd. 2. Warszawa 1955 LSW s. 107, ilustr.
600. WANTUŁA Jan: Karty z dziejów ludu Śląska Cieszyńskiego. Warszawa 1954.
Rec.: Leszczyński Józef. *Sobótka R. 10*: 1955 nr 1/2 s. 281—289.
601. WÓJCIK Adam: Chłopska rewolucja 1846 roku na Pogórzu. *Życie kult. ziemi rzesz.* 1955 [nr 1] s. 8, ilustr.
602. WYCECH Czesław: Jakub Szela i powstanie chłopskie z 1846 r. w świetle nowych badań. *Ziel. Sztand.* 1955 nr 9—10 s. 4, nr 11 s. 4—5.
603. WYCECH Czesław: Powstanie chłopów w 1846 roku. Jakub Szela. Wyd. 1. Warszawa 1955 LSW s. 245.

6. Historia sztuki

604. BIULETYN Historii Sztuki. R. XVI: 1954. Spis treści. *Biul. Hist. Szt.* 1955 nr 1, dod. s. 4 nlb.
605. DOBKIEWICZOWA Kornelia: W ogrodach Słowian śląskich. Warszawa 1954.
Rec.: Baranowicz Jan: Śladami prehistorii. *Śląsk liter.* 1954 nr 12 s. 185—186; Twarowska Janina. *Hist. i Nauka Konst.* nr 5/6: 1955 s. 134—136.
606. DUMNICKI Juliusz: Architektura śpichrzów zbożowych. *Archit.* 1955 nr 8 s. 255—257, rys.
607. GÓRSKA Anna, RÓŻYSKA Krystyna: Przegląd współczesnej architektury Podhala. *Archit.* 1955 nr 2 s. 34—43, ilustr. rys. Inh. Res. Sod. Sum. s. 57.
608. JACKOWSKI Aleksander: O „Kogutach” Tomasza Gleba. *Prz. artyst.* 1955 nr 1/2 s. 102—108, ilustr.
609. (K. Ch.): Najstarsze zabytki budownictwa drewnianego na Pomorzu. *Tryb. Ludu* 1955 nr 225 s. 3, ilustr.
610. MAŃKOWSKI Tadeusz: Polskie tkaniny i hafty XVI—XVIII wieku. Wrocław 1954.

- Rec.: Butrymowicz Zofia: Polskie tkaniny dekoracyjne XVI—XVIII wieku. *Przem. włókienn.* 1955 nr 6 *Biul. Inst. Wzorn. Przem.* nr 6 s. 11—12; Józiewicz Krystyna. *Tyg. powsz.* 1955 nr 18 s. 11, ilustr.; Rudzka Ewa: Polskie tkaniny artystyczne. (Laureat nagrody państwowej za pracę „Polskie tkaniny i hafty XVI—XVIII w.”) *Od A do Z* 1955 nr 33 s. 3, ilustr.; Urbanowicz Jadwiga: Na marginesie książki „Polskie tkaniny i hafty XVI—XVIII w. (Uzupełnienie dotyczące roli Paschalisa Jakubowicza i jego fabryki w rozwoju tkactwa pasów). *Biul. Hist. Szt.* 1955 nr 2 s. 271.
611. MOREŁOWSKI Marian: Rozwój urbanistyki Wrocławia przed kolonizacją z lat 1241—1242. *Spraw. Wrocł. TN/1955 R. 6*: 1951 dod. 4 a. 1—28, ilustr. mapy.
612. POLSKA Sztuka Ludowa. Dwumiesięcznik wydawany przez Państwowy Instytut Sztuki. R. 8. 1954. Nr 6. Warszawa 1955 Państw. Inst. Sztuki s. 323—383, ilustr.
613. PRZYBYSZEWSKI Bolesław: Muratorzy i kamieniarze zajęci przy budowie Zamku Królewskiego na Wawelu (1502—1536). *Biul. Hist. Szt.* 1955 nr 1 s. 149—161.
614. REWSKI Zbigniew: Majstersztyki krakowskiego cechu murarzy i kamieniarzy XVI—XIX wieku. Wrocław 1954.
Rec.: Konarski Stanisław. *Kwart. hist.* R. 62: 1955 nr 1 s. 228—230; Miłs Nina. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 2 s. 473—482, ilustr.
615. ŚWIECHOWSKI Zygmunt: Architektura na Śląsku do połowy XIII wieku. (Album). Teksty źródłowe przejrzała Hildegarda Aust. Warszawa 1955 Budownictwo i Architektura s. 386, tabl. 306, mapa 1, err. Ministerstwo Kultury i Sztuki. Centralny Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków. Pomniki Architektury Polskiej. Z. 2.
616. TESCHICH A., ŻAKOWSKI A.: Jeszcze w sprawach wsi. *Archit.* 1955 nr 9 s. 261—263, rys. Res. Sum. Zsf. s. 3—4 okł. Sod. s. 292.
617. TŁOCZEK Ignacy: Zabytki architektury ludowej. *Ochr. Zabyt.* 1955 nr 2 s. 77—88, ilustr. Res. dod. s. nlb. 5—6. Rez. dod. s. nlb. 2:
618. W. W.: Cenny zespół zabytków na Orawie. *Turysta* 1955 nr 10 s. 9, ilustr.

7. Historia literatury

619. CZERNIK Stanisław: Z życia pańszczyźnianego w XVII wieku. Materiały i szkice. Warszawa 1955 LSW s. 197.
620. GRABOWSKI Tomasz Stanisław: Białoruś i Ukraina w wykładach paryskich Mickiewicza. *Tyg. powsz.* R. XI 1955 nr 21.
621. GRABOWSKI Tadeusz Stanisław: Słowianie południowi w wykładach paryskich Mickiewicza. *Tyg. powsz.* 1955 nr 3 s. 3, ilustr.
622. GRUDZIŃSKI Tadeusz: Ze studiów nad Kroniką Galla. Rozbiór krytyczny pierwszej księgi, *Żap. TN Tor. T. 20*: 1954 z. 1/4 s. 29—100.

623. KAPENIAK Józef: Ród Gąsieniców. Warsz. 1954. Rec. BARNAS Kazimierz. *Życie liter.* 1955 nr 14 s. 8, ilustr.: SZCZAWIEJ Jan: Opowieść o zbójnickim rodzie Gąsieniców. *Ziel. Sztand.* nr 17 s. 9.
624. LUBOSZ Bolesław: Śląskie opowieści Świętochowskiego. *Na Niedzielę* 1955 nr 53 s. 1, ilustr.
625. LUBOSZ Bolesław: Wśród „bezdomnych ludzi“ Zagłębia. *Na Niedzielę* 1955 nr 52 s. 1.
626. WIKARJAK Jan: O imionach i nazwiskach starożytnych Greków. *Eos* 1955 R. 46: 1952/53 z. 2 s. 69—78.

IX. VARIA

627. ROGOZIŃSKI Zenon: Z metodyki statystycznej badań społecznych. Na przykładzie zbiorowości gospodarstw chłopskich w Polsce. Wyd. 1. Wrocław 1955. Oss. s. 119. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział 2. Uniwersytet Łódzki. Prace z Historii Myśli Społecznej i z Badań Społecznych. Red. Józef Chałasiński. T. 5.

X. RECENZJE Z CZASOPISM ETNOGRAFICZNYCH
ORAZ NIEETNOGRAFICZNYCH, RECENZJONOWANYCH
W CZASOPISMACH ETNOGRAFICZNYCH POLSKICH

628. CZASOPIS Muzeálnej Slovenskej Spoločnosti. R. 40—41: 1949—1950. Rec.: E. K. *Archeol.* 1955 R. 5: 1952—1953 s. 273.
630. FATABUREN: Nordiska Museets och Skansens. *Arsbok* Sztokholm. 1954.
Rec.: Śląski Kazimierz. *Kwart. Hist. Kult. mat.* 1955 nr 2 s. 470—472.

INDEKS NAZWISK

A. 141	Balicki J. 338
A. G. 327	Banach A. 197
Agranowskij A. 364	Baranowicz J. 605
Al. 344	Baranowski B. 448, 449, 450
Aleksandrowicz J. 340	Barnaś K. 570, 623
Aleksiewicz M. 88	Bartnicki S. 97
Alechno M. 308	Basara A. 391
Antoniewicz W. 384	Baszyński S. 115
Arcichowskij A. 376	Baumgardten A. 278
Artowski S. 177	Bazielichówna B. 44, 198, 279, 280, 281
Babinicz W. 238	Bądkowska S. 178
Bagdasz H. 345	Bąk S. 386

Bernal J. 311	Czekanowski J. 426, 427
Berwiński R. W. 396	Czerwiński A. 348
Bieda W. 287	Czernik S. 619
Bielawski L. 179	
Bieniarzówna J. 132, 450, 526	Dall Z. 145
Biernacki A. 554	Danees J. 328
Birkowski F. 236	Dąbrowska M. 125
Birowska N. 387	Dąbska I. 250
Biskup M. 439	Dąbski J. 428
Bittner H. 1, 9	Dederko B. 77
Błachut W. 199, 288	Dekowski J. 47
Bogatyński W. 590	Demińska M. 81
Borowik A. 45	Demicsera G. 328
Brajerski T. 423	Dębski S. 572
Brayer A. 143	Długosz A. 117, 182
Breza T. 346, 347	Długosz W. 146, 179
Broda J. 451	Dobkiewiczowa K. 605
Broniarek A. 289	Dobrowolska A. 7, 28, 97, 98
Bronicz S. 96	Dobrowolski S. R. 147
Broniewska J. 310	Dobrzyński J. 219
Bulanda E. 144	Doroszewski W. 390
Burszta J. 452, 571	Drapella W. A. 389
Butlerowa G. Ł. 406	Drzazgowski K. 126
Butrymowicz Z. 610	Dubiel L. 48, 49, 78, 89, 107, 148, 201, 202, 203, 204, 205, 458, 459, 573
	Dubowski A. 50
Chałasiński J. 290, 627	Dumnicki J. 606
Chesterton G. K. 124	Dygacz A. 149, 184
Chętnik A. 154	Dzieduszycki W. 183
Chmielewska M. 453	Dziekoński T. 108, 381
Chmielewski W. 453	Dziewanowski K. 17, 462
Chmielewski J. 388	Dziewoński K. 460
Chmielewski S. 377	
Chojnacki W. 46, 454	E. 206
Chorosiński J. 180	E. A. 207
Chrienow I. A. 303	E. G. 461
Chruszczow N. 311, 312, 313	E. K. 628
Cienkowski W. 403	Eker A. 341
Cieślak T. 455	El-Erd 208
Codello A. 456	Ender J. 574
Cofta E. 27	Es-Pe (Jostowa W.) 87
Czajkowski J. 200	Fal J. G. 209
Czałbowski A. 459	
Czarnocka J. 350	Falniowska A. 462
Czasznicka Z. 217	

Fataburen 630
 Fenikowski F. 150
 Florczyk J. 349
 Florowski A. V. 463
 Foster W. Z. 366
 Frančić M. 464
 Friedrich H. 391
 Frinta A. 392
 Frister R. 90
 Furdal A. 393

 Gall 626
 Gajek Józef 25, 97, 101, 138 428a, 428b
 Gajewski D. 314
 Gargi B. 350
 Gąsienica 575, 623
 Gąsiorowski S. 80
 Gentil-Tippenhauer-Widiger W. 151, 217
 Gentzen F. 465
 Gerasimow 315
 Gerlach J. 466
 Gierasimow J. P. 316
 Gębik W. 291
 Gieysztor A. 494
 Glapa A. 24, 109, 110, 210, 394
 Gleb T. 608
 Glinka J. 449
 Głowa Z. B. 211
 Godlewski A. L. 375
 Goetel W. 446
 Golański L. 514
 Goldberg J. 450, 526
 Goliński L. 152
 Gołąb P. 395
 Gomolec L. 539
 Gonera T. 212
 Gorski R. 587
 Gorzkowski F. 577
 Gosiewska Z. 396
 Gójski J. 591
 Górska A. 607
 Grab W. 52

Grabiańska M. 53, 213
 Grabowski J. 214, 215
 Grabowski T. 620, 621
 Grabski A. 467
 Grażyński J. 440
 Grudziński T. 498, 622
 Grekow B. D. 317
 Grieco R. 329
 Grochalowa M. 215
 Gromadzki J. 468
 Grosser M. 469

H. 216
 Hainchelin Ch. 127
 Halicz E. 470
 Hanulanka D. 29
 Hanzelka J. 339
 Hebda J. 134
 Heck R. 469
 Hensel W. 471, 472
 Herbst S. 564
 Hermanowicz H. 218
 Hernas Cz. 184, 192
 Hinz H. 486
 Hordyński J. 30
 Horodyska H. 170
 Horoszkiewicz R. 447
 Hrabec S. 397
 Hubczuk Z. 292

 Inglot S. 469
 Itman L. 8
 Iwaszkiewicz J. 260, 293
 Iwaszkiewicz S. 54
 Iwanow P. P. 351

Jachnina A. 153
 Jackowski A. 608
 Jagielski 595
 Jakóbczyk W. 574
 Jakóbiec M. 318
 Jamka R. 111
 Jamrogiewiczowa J. 474
 Jan z Kluczborka 578

Janicka D. 339
 Jaroszyk H. 475
 Jasienica P. 293, 476, 477
 Jastrzębski J. 82, 133
 Jassem W. 398
 Jaśkowiak F. 378
 Jawczak W. 128
 Jaz 215
 Jedlicki J. 478, 534
 J. H. 31
 Jiraszek 572
 Jnk. 219
 Jonca K. 158
 Josiach C. R. V. Russel 434
 Jostowa W. (es-pe) 82
 Jóźkiewicz K. 610
 J. S. 32, 74
 J. Szt. 380
 Juchniewicz Z. 297
 JW. 355

Kaczkowski I. 354
 Kaczmarek R. 592
 Kaczmarowski B. 442
 Kaczmarczyk Z. 55
 Kałużyński S. 351
 Kamińska J. 479, 480
 Kamiński A. 56, 556
 Kamiński I. G. 220
 Kandziora J. 481
 Kapeniak J. 575, 623
 Karaś M. 399, 424
 Karski W. 221
 Kartun D. 340
 Karwacki W. 485
 Karwot E. 15, 138, 139
 Kawalec B. 222, 223
 Kawecka Z. 319
 Kawierin G. 366
 Kazancew N. D. 320
 K. Ch. 609
 Kersten A. 482
 Kielanowski T. 116
 Kieniewicz S. 483

Kielczewska-Zalewska M. 400
 Kiersnowski R. 112
 Kisielow G. 321
 Klichowska M. 484
 Klik J. 224
 Kluk K. 485
 Kołczin B. 377
 Kłosak K. 130
 Kmieciński J. 225
 Konarski S. 614
 Knorosow J. W. 368
 Koczy J. 316
 Kolberg O. 579
 Kołczin B. 376
 Kołłataj H. 486
 Kołodziejczak M. 487
 Kołodziej E. 297
 Konarski S. 618
 Kondratiuk K. 33
 Konicki Z. 488
 Kontek W. 352
 Korolkiewicz M. 34, 226
 Korzec P. 489
 Kosecka W. 228
 Kossowski A. 463
 Kotłuniak J. 399
 Kotoński W. 185
 Kotula F. 7, 99, 100, 101, 104, 112, 227
 Kowalenko W. 490
 Kowalska-Lewicka A. 11, 13, 57, 155, 228
 Kozłowski J. 593
 Kozłowski Z. 491
 Kóczka W. 430, 433
 Krackzkowski J. 353
 Krawczuk A. 382
 Krzeptowski J. (Sabała) 187, 584, 585
 Księżski J. 186
 Kuczevska J. 135
 Kuczyński J. 514
 Kulczycki J. 18, 120
 Kupiec J. 581
 Kutrzeba-Pojnarowa A. 492
 Kuźniński S. 298, 493

Kuźmiński T. 594
 Kwaśniewska I. 497
 Kwiecińska T. 575
 Kwiecińska Z. 230

Labuda G. 498
 Lamos T. 306
 Lapter K. 496
 Legowicz 127
 Lehr-Splawiński T. 58, 304, 401, 431
 Lenin W. 501
 Lesiński H. 499
 Leskiewicz 534
 Leszczyński J. 35, 576, 600
 Leśnodorski B. 495
 Lewicki T. 307
 Lietz T. 577
 Ligacz R. 578
 Ligeża J. 156, 184
 Lipiński E. 355
 Lipko S. 443
 Lhote W. 341
 L. R. 548
 Lubosz B. 624, 625
 Ładogórski T. 445
 Łempicka A. 586
 Łepkowski A. 126
 Łęga W. 157, 231, 500
 Łowmiański 56
 Łoziński J. Z. 501
 Łuczak Cz. 464, 502
 Łyszcz A. 2, 9

Mach J. 342
 Machejek W. 299
 Machnik J. 379
 Machowski J. 367
 Makowski J. 368
 Maciąg W. 299
 Madeyski M. 118
 Majchrzak J. 59, 444
 Makowski J. 369
 Małeczyńska A. 48, 305
 Małeczyńska E. 51, 305, 505

Małeczyński K. 51, 503
 Malinowski T. 113
 Małowist M. 504, 505
 Mańkowski T. 610
 Markiewicz J. 506
 Markowska W. 323
 Marszałek P. 356
 Martuszcwski E. 36, 300
 Martynowicz T. 355
 Maryański A. 343, 357
 Matejczyk H. 507
 Matlakowski W. 251
 Matwinowa M. 320
 Matyniak H. 579
 Matuszewska B. 3, 4, 5
 Mączak A. 91, 106
 Mencil T. 557
 Michalkiewicz W. 516
 Michalska M. 232
 Michalski J. 534
 Michałowski M. J. 184
 Miedziński F. 580
 Mieszczankowski M. 508
 Miękus K. 491
 Miks N. 614
 Milska A. 323
 Misiewicz W. 595
 M. J. 369
 Mocarska B. 142, 170
 Modrzejewski J. 509
 Molenda J. 510
 Mończak W. 402
 Morcinek G. 511
 Morelowski M. 611
 Most 233
 Moszyński K. 404
 Moszyński L. 403
 Mowszowicz J. 83
 Mukarczyk A. 121
 Mularczyk 122
 Mulkiiewicz O. 234
 Musianowicz K. 235, 512, 513
 Muszyński J. 140

Mydlarski J. 430, 433

Natanson W. 61
 Natanson-Leski J. 445
 Naumczyk A. 136
 Neclowie 207
 Nelken H. 236
 Nichtweiss J. 514
 Niedworok A. 237
 Nietyksza Z. 37
 Nikifor-Matejko 197
 Nitsch K. 405, 406, 410
 Nowak J. 217
 Nowoplanski D. 324

Obrzud Z. 581
 Ochońska M. 4
 Odyniec W. 515
 Olszewska J. 38
 Optołowicz 39
 Oracki T. 70
 Orłow S. N. 380
 Orzechowski K. 62, 516
 Ostaszewski J. 358
 Otto H. 336
 Owczynnikow W. 359
 Owsińska A. 517, 518
 Pagaczewski S. 519
 Parkes H. B. 370
 Paschalis J. 610
 Pauksza E. 583
 Pawlata S. 63
 Pawłowski E. 408
 Pazdur J. 381, 564, 565
 Perkowicz A. 17
 Peter J. 392
 Peters S. 40, 41, 64, 65, 66, 67, 92, 520, 521
 Petr J. 169
 Piekarczyk S. 522
 Piekutowski L. 523
 Pietkiewicz K. 217
 Pieprzyk J. 129
 Piotrowski J. 436
 Piotrowski S. 238, 239, 435

Piawski K. 596
 Piwocki K. 259
 Plesnar L. 524
 Podoska-Kochowa M. 217
 Podwińska Z. 114
 Pokora L. 597
 Pomian K. 365
 Pomianowska W. 409
 Poniatowski E. 160
 Popiołek F. 68
 Popiołek K. 598
 Popiołek O. S. 599
 Poppe A. 317
 Poroszeńska I. 102
 Przyboś A. 449, 526
 Przygórski Z. 575
 Przybyszewski B. 613

Raba J. 35
 Rabska Z. 130
 Rajewski Z. 21
 Rauhut L. 381
 Reczek S. 412
 Reinfuss R. (R. Rss) 93, 96, 187, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 332
 Rembowski M. 84
 Rewski Z. 614
 Reychman J. 325
 Riemennikow A. M. 382
 Rogalowa H. 341
 Rogowski W. 161
 Rogoziński Z. 627
 Rojewski M. 491
 Roj-Kozłowska H. 151
 Ropelewski A. 85
 Rosiak S. 489
 Rosiński B. 430, 433
 Rospond S. 413, 414, 415, 416, 417,
 Rostworowski E. 486, 527
 Rouze M. 330
 Rezwadowski J. 418
 Rómel W. 371, 372, 373
 Różyska K. 607
 R. Rss. (R. Reinfuss) 100, 534

Rubinsztejn J. 70
 Ruczyński T. 71
 Rudnicki M. 419
 Rudolf z Rud 578
 Rudziński R. 162
 Rudzka E. 584, 610
 Russel C. J. 434
 Russocki M. 528
 Rutkowska-Płachcińska A. 529
 Rybarski A. 317
 Rymarz S. 585
 Rysiewicz Z. 418

Sabała (Krzeptowski) 588, 589

Sadurska A. 420
 Sapóżyński W. 247
 Sarapata A. 94
 Sawicka F. 4
 Sayse-Tobiczyk K. 249
 S. Ch. 333
 Schmidt W. 582
 S. E. 250
 Seniuch Cz. 337
 Senkowski J. 306
 Seweryn T. 242, 248
 Siedlecki Z. 334
 Sieja S. 269
 Sienkiewicz A. 317
 Sierotwiński S. 251
 Skowrońska A. 72
 Skurpski H. 252, 253
 Sławińska I. 295
 Sławski F. 403
 Smirnow N. A. 325
 Sobieska J. 188
 Sobieski M. 189, 194
 Sobociński W. 322
 Sobol B. 530
 Socha L. 184, 192, 254
 Solecki J. 283
 Sowka A. 195
 S. S. 26
 Stachowiak M. 42
 Staronkowa Z. 255

Staszczak Z. 6, 9, 69
 Stelmachowska B. 163, 256
 Stęszewski J. 190, 191
 Stołyhkowa E. 430, 433
 Stopka A. 586
 Stroński S. 257
 Strzelecki B. 17
 Strzemski M. 301
 Sucheni-Grabowska A. 530
 Sukertowa-Biedrawina 73, 164, 532,
 533

Sulewski W. 95
 Sulima S. 258
 Swatoń J. 159, 180, 181, 194
 Sychta B. 421
 Syska H. 74, 535, 538
 Szafranek J. (ks.) 574
 Szafranski W. 383
 Szalczyński T. 536
 Szczawiej J. 623
 Szczepański J. 374
 Szela J. 602, 603
 Szewczyk Z. 103
 Szkop J. 537
 Sturm de Sztrem 435
 Szulc M. 14, 25
 Szwajcerowa W. 259
 Ściegienny P. 580, 588
 Ślaski K. 538, 630
 Śreniowski S. 539, 640, 541, 542
 Śrzednicki 405
 Świechowski S. 615
 Świętochowski 624
 Świrko S. 165

T. Ł. 167
 T. S. 335
 Taborski W. 514
 Targ A. 294, 296
 Taszycki W. 407, 422
 Tazbir J. 137
 Telakowska W. 260
 Teliga W. 261
 Teschich A. 616

Tetmajer K. 586
 Thomazie A. 166
 Tłoczek I. 617
 Tomczak A. 439
 Topolski J. 485, 534, 543
 Trudzik Z. 544
 Trzebiatowski K. 545
 Turbacz M. 262
 Turnau I. 104
 Twarowska J. 605
 Tymienicki K. 504, 505, 546, 547, 548,
 549, 550, 551
 Tyrowicz M. 483, 552
 Uhliřova S. 43
 Urbanowicz J. 610

Vielrose E. 434, 436
 Vitoria de F. 365
 W. D. (W. Doroszewski) 389, 390
 W. K. 73, 324, 365
 W. W. 618
 Wachholz S. 553
 Wachowski M. 554
 Wagner W. 263
 Wakar A. 555
 Walknowski D. 234, 264
 Wallis S. 192
 Wantuła J. 587, 600
 Wareżak J. 556
 Wartołowska Z. 123
 Wądołowski K. 119
 Wąsicki J. 557
 Wąsowicz-Dunin K. 558
 Wedzki A. 75
 Weintraub I. 336
 Węgrzynowicz L. 265, 266
 Węgrzynowska K. 361
 Wielowiejski J. 79, 525
 Wieluński L. 267
 Wierciński A. 430, 433
 Więcek H. 168
 Wikarjak J. 626
 Wilczek A. 169

Wilman-Grabowska H. 362, 363
 Wiśniewski J. 559
 Witowski S. 268
 W. K. 76, 437
 Wojciechowski Z. 76, 437, 560
 Wojewódzki B. 180
 Wojnarowski E. 370
 Wojno K. 108, 114
 Wojtecki A. 561
 Woźniak M. 97, 131, 269
 Wójcicki K. 170
 Wójcik A. 601
 Wrzosek A. 441
 Wycech Cz. 602, 603
 Wyszomirski T. 284
 Zakrzewska-Dubasowa M. 562
 Zaleyski K. 171
 Zajączkowski W. 353, 354
 Zanoziński J. 326
 Zaremba J. A. 270, 271, 272, 273, 274
 Zareba J. 424
 Zawadzki T. 80
 Zebulon F. W. 367
 Zeman H. 302
 Zembaty J. 447
 Zgórniak M. 568
 Zientara B. 564, 565
 Zierhofer A. 438
 Zikmund J. 339
 Zins H. 566, 567
 Zmorski R. 176
 Znamierowska-Prüfferowa M. 196,
 275
 Zwolakiewicz H. 277
 Żabko-Potopowicz A. 86
 Żak J. 105
 Żakowski A. 616
 Żatwinowa M. 320
 Żółtowski J. 385
 Żychowski M. 588
 Życki L. 106
 Żywirska M. 276, 569